

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เจิมสิริ ศิริวงศ์พากร

ห้องสมุดพัฒนศึกษาพระนคร
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
วันที่..... 26-07-54
เลขทะเบียน..... 117000919
เลขหมู่..... 09 0376

๖๗83 น
2552
๑1

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินผลประโยชน์ พ.ศ. 2552
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมศิริ ศิริวงศ์พากร

พ.ศ. : 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรมกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการสุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดของตัวอย่างจากสูตรตามเน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 ลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 และมีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 81.00

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

คำสำคัญ : การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

Title : Factors Affecting Employment State and Types of Jobs of Graduates in
Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon

Researcher : Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn

Year : 2009

Abstract

The aims of this research were to study the employment state and types of jobs occupied by the graduates as well as examining the relationship between their individual factors; sex, study areas and academic performances and their attributes factors; professional expertise, knowledge background and decency. Using Yamane formula, the samples were randomly selected from the former 400 graduates of the Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon in the academic year 2007. The results were as follows;

1) 91.50 % of graduates worked in the private sector and 69.00% of graduates were employed within 1-4 months. Further, it showed that 84.25% were graduates having jobs corresponding to their qualification and 81.00% of them were satisfied with the jobs.

2) The fields of study had a relationship with employment state and types of jobs with a statistical significance at .05. However, sex, academic performances, professional expertise, knowledge background and decency had no relationship with employment state and types of job.

Keyword: employment state and types of jobs

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2552 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2550 ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	5
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต	8
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	11
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	13
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม	15
ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
วิธีการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	34

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	35
การทดสอบสมมติฐาน	42
สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
สรุปผล	49
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	58
แบบสอบถาม	59
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามสาขาวิชา	33
4-1	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	35
4-2	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	36
4-3	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ	37
4-4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	38
4-5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	39
4-6	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	40
4-7	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	41
4-8	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	42
4-9	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขา	43
4-10	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-11	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	45
4-12	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	46
4-13	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม	47
4-14	จำนวนและร้อยละ การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาระดับกลางและมีแนวโน้มการพัฒนาคอนเฟิร์มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยค่าดัชนีการพัฒนาคอนเฟิร์มของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 0.778 อยู่ในระดับ 73 จาก 177 ประเทศ ซึ่งสูงกว่าจีนและเวียดนามแต่ต่ำกว่าญี่ปุ่น เกาหลี และสิงคโปร์ สำหรับการพัฒนาคอนเฟิร์มด้านการศึกษาขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว โดยจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 8.5 ปี ในปี 2548 และมีคนไทยที่คิดเป็นห้าเป็น ร้อยละ 60 ของประชากร ส่วนการขยายโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีมากขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงนำความรู้ไปปรับใช้ของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ จึงเป็นประเด็นที่ต้องเร่งให้ความสำคัญระยะต่อไป แม้การศึกษาของแรงงานไทยที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 39.8 ในปี 2548 แต่ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานไทยยังต่ำเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และญี่ปุ่น ตลอดจนกำลังคนระดับกลาง และระดับสูงยังขาดแคลนทั้งปริมาณคุณภาพ และยังมีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.26 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 7 เท่า ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ยังอยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นจุดอ่อนของไทยในการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม รวมทั้งการวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศไทยและเป็นจุดจูงใจการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต และยกระดับขีดความสามารถของบุคคลที่เป็นกำลังแรงงานของประเทศ ให้มีความชำนาญด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลิตกำลังคนสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ ทำหน้าที่จัดการศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในแต่ละภาคส่วนนั้น ซึ่งมีคณะบริหารธุรกิจ จัดการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ เพื่อตอบสนองตอบความต้องการของภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรม โดยจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ประกอบด้วย สาขาวิชาการบัญชี การเงิน การตลาด การจัดการ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษธุรกิจ การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานนั้นควรพิจารณาใน 2 ด้าน โดยด้านแรกตอบสนองเชิงปริมาณ คือผลิตแรงงานในสาขาและระดับต่างๆ ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ ด้านที่สอง ตอบสนองในเชิงคุณภาพ คือบัณฑิตที่ผลิตออกไปมีความสามารถเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน และหากการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ไม่สามารถตอบสนองความ

ต้องการของตลาดแรงงานได้ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด หรือมีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการ จนอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงาน และทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา ปัญหาการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกถือเป็นเรื่องใหญ่ การที่ต้องพยายามหางานทำให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพราะถ้าทำงานต่ำกว่าระดับที่สำเร็จการศึกษา หรือมีรายได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็นเท่ากับเป็นการสูญเสียเงินภาษีอากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นไปอย่างไม่คุ้มค่า (ธานี คงเพ็ชร และสนทยา เขมวิรัตน์. 2550) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ได้งานทำภายในระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.9 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 12.2 และกำลังศึกษาต่อร้อยละ 2.2 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2550) และเมื่อเปรียบเทียบกับรายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2549 พบว่า บัณฑิตทำงานแล้วร้อยละ 74.88 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อร้อยละ 18.3 และกำลังศึกษาต่อร้อยละ 6.79 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550) จากการเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับสถาบันอุดมศึกษา ทั้งประเทศ พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีภาวะการได้งานทำที่สูงกว่า

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำของบัณฑิต เพื่อคณะบริหารธุรกิจจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร การพัฒนาสื่อ การวัดและการประเมินผล การจัดสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้มาจากการคำนวณตามสูตรของยามานะ

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 สาขาวิชา

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่

2.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

2.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน

2.3 คุณธรรมและจริยธรรม

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

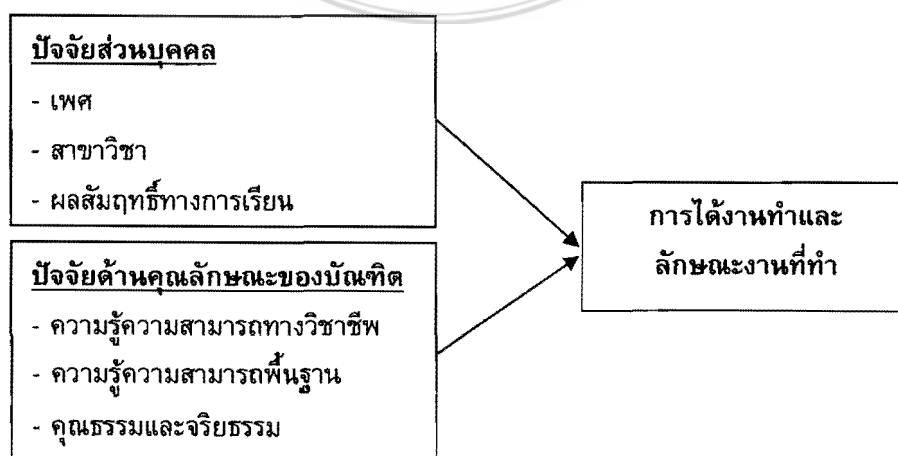
1.3.3 ระยะเวลาในการดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 – กันยายน 2552

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1.5 สมมติฐาน

1.5.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.5.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ หมายถึง สถานภาพการทำงาน ประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ

1.6.2 คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1.6.3 บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทุกสาขาวิชา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7.2 เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจ นำไปกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา วารสารต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 2.6 ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมีเนื้อหารวม 78 มาตรา แบ่งเป็น 9 หมวด และ 1 บทเฉพาะกาล โดยได้กำหนดภารกิจต่างๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

หมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8 การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 19 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา กฎมณียาไทย และการประยุกต์ใช้กฎหมาย

(4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ

2.1.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ได้กำหนดหลักการ การบริหารกิจการวิชาการ (Academic Affair) คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันให้ใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นภารกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดปัจจัยป้อนเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วยการมีอาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพ

ตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภายในและภายนอกสถาบัน นอกจากนี้ยังต้องมีการวางระบบและกลไกการประกันคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่งบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติดังนี้

1) ระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

1.1) สถาบันมีระบบและกลไกในการเปิดหลักสูตรใหม่หรือปิดหลักสูตรเดิมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมส่วนรวม ทั้งนี้โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรไว้ในแผนการผลิตบัณฑิตของสถาบัน

1.2) สถาบันมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3) สถาบันจัดระบบและกลไกการพัฒนาและประกันคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ได้แก่ การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์หลักสูตร การบริหารกิจการของหลักสูตร การดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร

1.4) มีการรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานหลักสูตรระดับต่างๆ ประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานครบทุกข้อ ร้อยละของบัณฑิตที่ผลิตได้ตรงตามแผน ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ทั้งนี้เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารกิจการหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่

2) กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

2.1) มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนอาจมีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study) การเรียนรู้แบบสรคินิยม (Constructivism) การสอนแบบเอส ไอ พี การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-Based Learning) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการดกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

2.2) การเรียนการสอนที่ยึดหลักการมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง นักศึกษากับอาจารย์ ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

2.3) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ แต่ยืดหยุ่นและ หลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งความยืดหยุ่นด้านช่วงเวลา เรียน และหรือด้านตำแหน่งและสถานที่เรียน และหรือด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนและการ ประเมินผล และหรือด้านอื่นๆ

2.4) มีการติดตามผลการเรียน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพ การสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

3) โครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่ง บุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

3.1) แสวงหาบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน

3.2) จัดหลักสูตรที่ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก

3.3) ติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการ สนับสนุนจากภายนอกสถาบัน

3.4) นำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และ ชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต

ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์ (2533) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ผู้ศึกษาวิชาชีพจะใช้เป็น องค์กรประกอบในการเพิ่มผลผลิตของงาน (Job Productivity) ได้แก่

- 1) ความรู้ในสาขาที่ตนเรียนมา (Field Knowledge)
- 2) ความรู้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Situational Knowledge)
- 3) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในงาน (Basic Skills)
- 4) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analytical Ability)
- 5) ความสามารถที่ถูกต้องกำหนดให้ (Allocative Ability)
- 6) มีทัศนคติและคุณค่าในทางที่ดี (Positive and Value)

ณรงค์ สมบัติใหม่ (2537) ได้ศึกษาคุณลักษณะแรงงานที่สถานประกอบการต้องการ แล้วสรุปเป็นคุณลักษณะที่แรงงานควรมีไว้ 3 ด้าน คือ

1) ด้านความรู้ความสามารถ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้วิชาการ ความรู้ในวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่เรียนสำเร็จมา ความรู้ความสามารถพิเศษต่างๆ ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน หรือทันเทคโนโลยี ความสามารถในการแก้ปัญหา การวางแผน การจัดการและระบบงาน และ ความสามารถในการใช้เหตุผล

2) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความแม่นยำ ความคล่องแคล่วในการทำงาน การวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหา การใช้เครื่องมือเครื่องจักรได้ถูกต้อง ทำงานเป็นระเบียบ เรียบร้อย

3) ด้านจิตพิสัย ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความสม่ำเสมอในการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน ความขยัน ความมีมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีลักษณะเป็นผู้นำ และ ผู้ตามที่ดี มีคุณธรรมในงานอาชีพ มีบุคลิกภาพดี มีความเสียสละ

สุชาญ โกติน (2547) กล่าวว่า คุณสมบัติของ “คน” ที่องค์กรหรือสถานประกอบการ ต้องการนั้น อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1) เป็นคนดี โดยปัจจัย (Factor) ของ “คนดี” ที่องค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ ต้องการได้แก่

1.1) การตรงต่อเวลา (Punctuality) เพราะส่วนมากในระบบอุตสาหกรรมนั้น ทำงานกันเป็นทีม (Teamwork) และมีกระบวนการผลิต (Production Process) ที่จะลงมือทำงานพร้อมกัน การตรงต่อเวลาจึงมีความสำคัญมาก

1.2) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty/Loyalty) เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่องค์กรหรือสถานประกอบการมีความต้องการสูง เพราะบุคลากรที่ดีต้องสามารถเป็นที่วางใจ และเชื่อถือได้ (Trustable/Reliability)

1.3) มีระเบียบวินัย (Good Discipline) เรื่องนี้นับว่ามีความสำคัญ เพราะมีบัณฑิตจำนวนไม่น้อยที่ต้องถูกให้ออกจากงานกลางคัน เพราะไปฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับในการทำงานของหน่วยงาน เพราะฉะนั้นการมีระเบียบวินัยที่ดีจึงเป็นความสำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง

1.4) มีจริยธรรมและศีลธรรม (Ethics & Morality) จริง ๆ แล้วในฐานะที่ประเทศเราเป็นประเทศที่คนส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาทุกคนจึงควรมีศีลธรรมประจำใจ และทุกอาชีพก็จะต้องมีจริยธรรมกำกับด้วย

1.5) มีพฤติกรรมดีและกิริยามารยาทเรียบร้อย (Good Behavior & Manners) รู้จักกาลเทศะและที่ต่ำที่สูง

1.6) เป็นนักมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) คือสามารถเข้ากันได้ดีกับนาย เพื่อน ลูกจ้าง และบุคคลทั่วๆ ไป ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาของทีมงาน หรือทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนร่วมงาน

2) เป็นคนเก่ง เพราะการเป็น “คนเก่ง” นั้นย่อมเป็นที่หมายปองของผู้บริหาร องค์กร หรือสถานประกอบการทั่วไป ปัจจัยสำคัญๆ ที่จะพิจารณาว่าท่านเป็นคนเก่งหรือไม่ อาจจะดูได้จากองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

2.1) มีวิสัยทัศน์ (Vision) คือบุคคลที่องค์กรหรือสถานประกอบการต้องการ จะต้องมียุทธศาสตร์กว้างไกลมาก ดังที่ฝรั่งเขาเรียกว่า Long Term Think หรืออย่างน้อยก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับ Vision ขององค์กรหรือสถานประกอบการที่เราจะเข้าไปทำงาน

2.2) มีทัศนคติหรือเจตคติเชิงบวก (Positive Attitude) โดยเฉพาะทัศนคติที่ดี ต่อการทำงาน คือ เป็นพวกมองโลกในแง่ดี (Optimist) มากกว่าพวกมองโลกในแง่ร้าย (Pessimist) หรือพูดง่าย ๆ คือตั้งใจและทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มกำลัง ไม่ขี้บ่น และอิจฉาริษยา

2.3) เป็นนักคิด (Thinker) และนักคิดริเริ่ม (Initiator) เพราะในวงการ อุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมผลิตหรืออุตสาหกรรมบริการ ทุกองค์กรหรือสถาน ประกอบการจะมีการทำงานเป็นทีม (Teamwork) ดังนั้น การคิดเป็นทีมหรือการคิดริเริ่มเป็นทีม จึงจะมีประโยชน์ต่อองค์กร หรือสถานประกอบการเป็นอย่างมาก

2.4) มีความรู้ในงานดี (Job Knowledge) ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญมากทีเดียว คือ มีความรู้เกี่ยวกับงาน เช่น จะเป็นนักบัญชี นักการเงิน ก็ต้องรู้เรื่องระบบต่างๆ เกี่ยวกับการเงิน หรือการบัญชีเป็นอย่างดี หรือถ้าจะไปอยู่ทางฝ่ายบุคคลก็ต้องรู้เรื่อง Human Resource Management อย่างดี ถ้าเป็นการตลาดก็ต้องรู้เรื่อง Marketing Management หรือนักขายก็ต้อง รู้เรื่อง Sales Management ฯลฯ อย่างนี้เป็นต้น

2.5) มีความสามารถ (Ability) คนเรานั้นจะมีเพียงแต่ความรู้จากมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาไม่ได้ แต่จะต้องมีความสามารถพอที่จะนำความรู้นั้นๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในการทำงาน ไม่ใช่พวกความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด ดังนั้น จึงเน้นเรื่องของความเก่งใน ด้านของการนำเอาความรู้มาใช้ (Implementation) ให้มากที่สุด

2.6) รู้จักพัฒนาตนเอง (Self-Development) และต้องสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เช่น ในบางองค์กรหรือสถานประกอบการ อาจจะมีการทำงาน เป็นกะ (Shift Work) ก็สามารถทำได้ หรือการทำงานอาจจะต้องมีการเดินทางบ่อยๆ ก็สามารถ ปรับตัวกับสภาพการทำงานได้เป็นอย่างดี

3) ความสามารถพิเศษ เพราะเป็น “คนพิเศษ” เป็นคุณสมบัติที่สามารถช่วยให้นักศึกษา หรือบัณฑิตได้รับการพิจารณาเป็นคนพิเศษ ได้แก่

3.1) เป็นนักแก้ปัญหา (Problem-Solver) ได้ดี คือ บัณฑิตรุ่นใหม่ไม่นอกจาก จะคิดเป็นทำเป็นแล้ว จะต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาให้เป็นด้วย การทำงานจึงจะไม่มีอุปสรรคและจะเป็นที่ชื่นชมของเพื่อนฝูงและผู้บริหารเสมอ แต่บางคนเมื่อเข้าไปทำงานแล้วกลับกลายเป็น

พวกสร้างปัญหา (Problem-Maker) ก็คงจะอยู่ทำงานกับเขายากลำบาก โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าคงเป็นไปได้ยาก

3.2) สามารถขับรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์ได้ โดยมีใบอนุญาตขับอย่างถูกต้อง

3.3) สามารถเล่นดนตรี ร้องเพลง และเล่นกีฬาได้อย่างดี เพราะทั้งองค์กรหรือสถานประกอบการส่วนใหญ่ จะมีกิจกรรมต่างๆ มากมายที่บัณฑิตจะเข้าไปอยู่ในกลุ่มต่างๆ ได้

3.4) มีความรู้ด้านภาษาอย่างดี โดยเฉพาะภาษาที่องค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ ต้องการมาก คือ ภาษาอังกฤษ (English) โดยต้องมีความสามารถทั้งด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียนให้อยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะองค์กรหรือสถานประกอบการที่เป็นระบบสากล หรือ International ในยุคของ Globalization แต่อาจจะมีภาษาอื่นๆ อีก แล้วแต่องค์กรหรือสถานประกอบการแต่ละแห่งจะกำหนดไว้ เช่น ภาษาญี่ปุ่น (Japanese) ภาษาฝรั่งเศส (French) ภาษาเยอรมัน (German) ภาษาจีนกลาง (Mandarin) เป็นต้น

3.5) มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (Computer) และมีความรู้ในเรื่องของสารสนเทศ (Information Technology - IT) ดีพอสมควร เพราะโลกในยุคปัจจุบันต้องการใช้ความรู้ทางด้านนี้มาก บัณฑิตจึงควรแสวงหาความรู้ทางด้านนี้ไว้บ้าง

3.6) มีความรู้ด้าน ISO9000 ISO14000 ISO18000 ตลอดจนการจัดกิจกรรม 5 ส ไว้บ้าง โดยเฉพาะพวกวิศวกรรุ่นใหม่ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบ TPM (Total Productive Maintenance) ไว้บ้าง เพราะชีวิตในการทำงานจะต้องนำไปใช้จริง

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดตัวแปรด้านคุณลักษณะของบัณฑิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม และจริยธรรม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

บลูม (Bloom, 1976) กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์แบ่งออกเป็น 3 หมวดใหญ่ๆ ดังนี้

1) พฤติกรรมทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมรรถภาพทางสมอง อันได้แก่ ความจำ ความนึกคิด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา แบ่งออกเป็น 6 ระดับ จากความรู้ขั้นต่ำไปหาขั้นสูงได้แก่

1.1) ความรู้ ความจำ (Knowledge) ได้แก่ การจำได้ ทราบ รู้ พูดตามได้ จดบันทึกได้ จำรายชื่อได้ ฯลฯ เป็นความรู้ขั้นต่ำ

1.2) ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่นำไปหายากที่สุด ได้แก่ สามารถแปลได้ อธิบายความหมายได้ และสรุปหรือตีความได้

1.3) ความสามารถนำความรู้ไปใช้ (Application) เป็นความรู้ขั้นสูงขึ้นมาอีกขั้น ได้แก่ การแปลความหมายได้ ดัดแปลงได้

1.4) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ วิเคราะห์ได้ คำนวณออกมาได้ ตรวจสอบ ตีราคาได้

1.5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นเรื่องของความสามารถในการนำองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ได้แก่ การวางแผนได้ ประกอบได้ จัดตั้งได้ บริหารได้ ออกแบบได้

1.6) การประเมิน (Evaluation) หมายถึง การตัดสินเรื่องคุณค่า หรือประโยชน์ของเนื้อหาและวิธีการต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การตัดสินเรื่องคุณภาพและปริมาณ จะจัดทำภายในขอบเขตเนื้อหา และวิธีการที่นำมาใช้อาจเป็นหลักเกณฑ์ที่สร้างขึ้น หรือได้รับมอบหมาย ได้แก่ การเปรียบเทียบได้ การวัดได้ การเลือกได้ การจัดอันดับได้

2) พฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านจริยธรรมหรือจิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้จะแสดงออกมาทางความรู้สึก ทำทาง จิตใจ ได้แก่ความรู้สึกและอารมณ์ (Feeling and Emotion) ค่านิยม (Value) ความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) คุณธรรมจริยธรรม (Ethic) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

2.1) ขั้นรับรู้ (Reception) ว่าจะรับรู้ ไม่รับรู้ เร็ว ช้า ต่างกัน ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดหรือแสดงออกต่างกัน

2.2) การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Response) บางคนเร็ว บางคนช้า การตอบสนองเร็ว ช้า จึงต่างกันด้วย

2.3) ค่านิยม (Value) คือ คุณค่าของการตอบสนอง การแสดงออกมามีค่านิยมเป็นอย่างไร

2.4) การจัดเลือกค่านิยม (Organization) การจัดเลือกคัดเอาจากคุณค่าของสิ่งที่ได้รับจากสิ่งเร้าเอาไว้ลำดับต่างๆ กัน แล้วแต่ค่านิยมของแต่ละคน เช่น บางคนชอบฟังเพลงเป็นลำดับหนึ่ง ชอบดูภาพยนตร์เป็นลำดับสอง การเลือกค่านิยมของคนจึงต่างกัน

2.5) อุดมการณ์ที่เกิดจากค่านิยม (Characterization) กล่าวได้ว่า คนเรานั้นต่างกัน รับรู้ต่างกัน ตอบสนองต่างกัน การสร้างค่านิยม อุดมการณ์ในขั้นนี้จะแตกต่างกันด้วย แต่ถ้าได้รับการอบรมในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน อุดมการณ์ ค่านิยมก็จะเหมือนกัน คล้ายกัน ใกล้เคียงกันมากขึ้น

3) พฤติกรรมด้านหัตถการหรือทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านนี้เรามองในแง่ของการพัฒนา ความคล่องแคล่วว่องไว การใช้ประสาท กล้ามเนื้อ อวัยวะต่างๆ ในการเคลื่อนไหว การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การสั่งการ ความสัมพันธ์ของระบบประสาทต่างๆ

เมทาวี วงศ์ไวยโรจน์ (2545) กล่าวถึง ความรู้ (Knowledge) ที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่หรือไม่ตรงทีเดียว แต่ก็อาจจะใช้

ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการให้ปฏิบัติงานได้ และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมามีเป็นขั้นพื้นฐานให้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เช่นกัน

คลังปัญญาไทย (<http://www.panyathai.or.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552) ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพไว้ดังนี้

คำว่า วิชาชีพ มาจากคำสนธิ คือ “วิชา” และ “อาชีพ” ถ้าสังเกตแล้วจะเห็นว่าวิชาชีพนั้นไม่ใช่อาชีพธรรมดา แต่ประกอบด้วย “วิชา” ด้วย ดังนั้นอาชีพทุกอาชีพไม่ได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพทั้งหมด มีเพียงบางอาชีพเท่านั้นที่ได้รับเกียรติถือว่าเป็นวิชาชีพ

องค์ประกอบความเป็นวิชาชีพ ในการที่จะเรียกว่าเป็นวิชาชีพได้นั้น ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ปรมาจารย์ด้านกฎหมายท่านหนึ่งในสังคมไทย ได้อธิบายไว้จะต้องประกอบด้วยลักษณะอย่างน้อย 3 ลักษณะ ด้วยกัน ได้แก่

- 1) เป็นอาชีพที่เป็นการงานที่มีการอุทิศตนทำไปตลอดชีวิต
- 2) การงานที่ทำนั้น ต้องได้รับการสั่งสอนอบรมเป็นวิชาชีพชั้นสูง ในลักษณะอบรมกันหลายปี
- 3) ผู้ทำงานประเภทนั้น จะต้องมิใช่ชุมชน หรือเป็นหมู่คณะ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีสำนักในจรรยาบรรณ เกียรติยศ และศักดิ์ศรี ตลอดจนมีองค์กรและกระบวนการเพื่อสอดส่องพิทักษ์รักษากฎขนบธรรมเนียม เกียรติศักดิ์ ศักดิ์ศรี นั้นด้วย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ชาญชัย อินทรประวัตติ (2539) ได้สรุปความสามารถของบัณฑิตที่นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชามีความต้องการมากไว้ดังนี้

- 1) ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- 2) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้
- 3) ความรอบรู้ในสาขาวิชาของตนเอง
- 4) ความรับผิดชอบต่องานต่างๆ ของตนเอง
- 5) ความขยันอดทน
- 6) ความกระตือรือร้น
- 7) ความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่
- 8) ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 9) ความคิดสร้างสรรค์
- 10) สุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง

ยรรยง ขันนัแข็ง (2545) กล่าวว่า ผู้ที่เป็นฝ่ายนายจ้าง หมายถึง บุคคลในฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารทั้งหมด ตั้งแต่หัวหน้าคนงานระดับแรกไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง ย่อมประสงค์ที่

จะมีลูกจ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายของการประกอบธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมนั้นบรรลุผล ซึ่งสิ่ง
ที่ฝ่ายนายจ้างปรารถนาที่จะได้รับจากลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ได้แก่

1) การทำงานเต็มเวลา สถานประกอบการทุก ๆ แห่ง มักจะมีการกำหนดเวลา เริ่ม
ทำงานและเวลาเลิกงานของลูกจ้างไว้ การที่ลูกจ้างมาทำงานและเลิกงานตรงตามกำหนดเวลา
รวมทั้งมีตัวตนอยู่ และทำงานตลอดเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว ย่อมเป็นความปรารถนาอย่าง
แรกของนายจ้างทุกคน การทำงานเต็มเวลา ยังหมายถึงการไม่หยุด ไม่ลา และไม่ขาดงานในวัน
ทำงานปกติด้วย

2) การทำงานเต็มประสิทธิภาพ ลูกจ้างแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน หากลูกจ้างได้ทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถอย่าง
เต็มที่แล้ว นายจ้างทุกคนย่อมพึงพอใจที่จะได้รับผลงานที่มีคุณภาพจากการปฏิบัติงานของ
ลูกจ้างดังกล่าว

3) การทำงานตามคำสั่ง นายจ้างย่อมไม่ต้องการลูกจ้างที่ไม่เชื่อฟัง ละเลย หรือชอบ
ขัดคำสั่งของนายจ้างอยู่เสมอโดยไม่มีเหตุผลที่ดี ลูกจ้างที่ทำงานตรงตามคำสั่งทันทีย่อมเป็นที่
ปรารถนาของนายจ้างในทุกสถานประกอบการ

4) การรักษาประโยชน์ของนายจ้าง เนื่องจากการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรม
เป็นการแสวงหาประโยชน์ นายจ้างย่อมหวังให้ลูกจ้างทุกคนช่วยสอดส่อง ดูแล ป้องกันและ
รักษาประโยชน์ของนายจ้างทุกทาง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมี
ประสิทธิภาพ หรือไม่ยอมให้ผู้ใดมาเบียดบังผลประโยชน์ของนายจ้างต่อไป

5) ความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมย่อม
ต้องมีคนทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก ต่างคนต่างมีหน้าที่ซึ่งจะต้องประสานกัน หากการ
ทำงานร่วมกันมีข้อขัดข้องหรือขัดแย้งหรือมีลักษณะต่างคนต่างทำย่อมทำให้กิจการงานไม่อาจ
ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วและบรรลุวัตถุประสงค์ บางครั้งก็เกิดความเสียหายร้ายแรงได้
นายจ้างทุกคนจึงมีความประสงค์จะให้ลูกจ้างทุกคนทุกตำแหน่งหน้าที่ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน
เป็นเสมือนหนึ่งเครื่องจักรที่มีฟันเฟืองใหญ่ เล็ก ประกอบกัน มีลักษณะการทำงานเป็นทีม

6) ความจงรักภักดี นายจ้างทุกคนย่อมประสงค์ที่จะให้ลูกจ้างทุกคนที่มีคุณภาพได้
อยู่ทำงานร่วมกับนายจ้างนานที่สุดจนกว่าจะเกษียณอายุหรือจนกว่านายจ้างจะเลิกกิจการ
ไม่ลาออกหรือละทิ้งนายจ้างไปเป็นลูกจ้างผู้อื่น ความจงรักภักดียังหมายถึง การไม่นำความลับ
ในการประกอบธุรกิจ หรือความลับในการประกอบอุตสาหกรรมของนายจ้างไปเปิดเผยด้วย

7) ความเคารพและยอมรับนับถือ นายจ้างในประเทศไทยยังคงยึดถือความเป็น
ผู้ใหญ่ผู้น้อยอยู่มาก ดังนั้นบุคลากรฝ่ายนายจ้างทุกระดับ จึงยังคงหวังที่จะได้รับความเคารพนพ
นอบจากลูกจ้างและต้องการให้ลูกจ้างยอมรับนับถือในความเป็นผู้ใหญ่กว่าด้วย

8) ความซื่อสัตย์สุจริต ความปรารถนาร่วมกันของนายจ้างทุกคนก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริตของลูกจ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานที่เกี่ยวกับการเงินหรือวัตถุมูลค่า ความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของลูกจ้าง

9) ความอดุสาหะและความขยันขันแข็ง ลูกจ้างที่มีความพร้อมที่จะทำงานอยู่เสมอมิความอดุสาหะต่อการทำงานที่รับมอบหมายและความความขยันขันแข็ง ย่อมเป็นลูกจ้างในอุดมคติของนายจ้างอย่างหนึ่ง

10) ความคิดสร้างสรรค์ ลูกจ้างที่มีความคิดสร้างสรรค์ย่อมช่วยให้นายจ้างประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ นายจ้างจึงใฝ่ฝันที่จะได้ลูกจ้างประเภทนี้

11) ความเอาใจใส่ในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอมจะทำให้ลูกจ้างทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ยิ่งขึ้น อันเป็นความต้องการของนายจ้างทุกคน

12) การไม่ร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน นายจ้างทุกคนย่อมไม่ประสงค์จะให้ลูกจ้างของตนจัดตั้งสหภาพแรงงานหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน เพราะสหภาพแรงงานจะเรียกร้องและต่อรองกับนายจ้างทำให้นายจ้างขาดความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของตน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2.5.1 ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมที่แรงงานประพฤติปฏิบัติอยู่เป็นประจำเป็นสิ่งที่ดีฉลาดแรงงานให้ความสำคัญอย่างสูง ซึ่งมีบุคคลหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

กีรติ บุญเจือ (2519) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่งในสิ่งที่ดีงาม ที่ถูกต้อง ตรงข้ามกับกิเลส

กูด (Good. 1973) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1) คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ทำงานเคยชิน

2) คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิด และมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2534) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม หมายถึง การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

ชัชชัย กลุ่มทวีพร (2541) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นปรัชญาสาขาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางจริยธรรมของมนุษย์ สะท้อนให้เห็นถึงความประพฤติที่ดีและไม่ดีของคนในสังคม ช่วยให้เราสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมที่ไม่ดีได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น จริยธรรมจึงเป็นเสมือนแนวทางหรือหลักปฏิบัติของมนุษย์ในสังคม

วิทยุ วิทยุวิทยุ และเสฐียรพงษ์ วรรณปก (อ้างถึงใน ชัชพรรษ พูนินหลง. 2546) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นหลักธรรมคำสอนว่าด้วยความประพฤติ เป็นหลักให้บุคคลยึดถือในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี แต่จริยธรรมไม่ใช่กฎหมาย คนมีจริยธรรมเพราะคนนั้นมีแรงจูงใจที่จะมีจริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

วศิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชัยมูล (2548) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นแบบแผนความประพฤติหรือความมีสามัญสำนึกต่อสังคมในทางที่ดี โดยไม่มีกฎหมายคอยควบคุม ชื่นอยู่กับกลุ่มสังคมหรือการยอมรับในสังคมนั้นๆ เป็นหลัก โดยส่วนใหญ่จริยธรรมจะเกี่ยวข้องกับการคิดและตัดสินใจได้ว่าสิ่งไหน ควร-ไม่ควร ดี-ไม่ดี ถูก-ผิด

2.5.2 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญในสังคมที่จะนำความสุขสงบและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้นๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาดและสว่างในจิตใจ

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นความประพฤติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้อง ดีงาม รวมถึงการทำหน้าที่ของตนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นในสิ่งที่ควรละเว้น ประกอบการและดำรงชีวิตอย่างฉลาด ด้วยสติและปัญญา รู้เหตุรู้ผลรู้กาลเทศะ กระทำทุกอย่างด้วยความรอบคอบ เสียสละอุทิศตน มุ่งมั่นและบากบั่น

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม จึงเป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ของชาติ และสังคมเครื่องชี้วัดความเจริญความเสื่อมของสังคมจริยธรรมเป็นเรื่องที่จำเป็นยิ่งสำหรับทุกคน ทุกหมู่เหล่าและทุกอาชีพ สังคมจะอยู่รอดและเป็นสุขได้ ก็ด้วยจริยธรรม

2.5.3 องค์ประกอบของคุณธรรมและจริยธรรม

1) ระเบียบวินัย (Discipline) การที่สังคมจะมีระเบียบวินัย ในสังคมจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงของสังคม อันได้แก่ กฎหมาย จารีต ประเพณี

2) สังคม (Society) การรวมกลุ่มกันเป็นสังคมหรือประกอบกิจกรรมใด ในสังคมก็ตามจะต้องมีแบบแผน มุ่งเน้นหรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

3) อิสระเสรี (Autonomy) การมีอิสระเสรีนั้นสังเกตได้จากการที่บุคคลในสังคมมีเสรีภาพในการปกครองตน

2.5.4 ประเภทของคุณธรรมและจริยธรรม

1) คุณธรรมและจริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคลแสดงออกทางพฤติกรรมภายนอกที่ปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ความรับผิดชอบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมีวินัย การตรงต่อเวลา เป็นต้น

2) คุณธรรมและจริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลตามสภาพของจิตใจและสภาวะแวดล้อม เช่น ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู กตเวที เป็นต้น

2.5.5 คุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะของคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เห็นเด่นชัดในด้านหนึ่งและมีความแตกต่างจากคุณธรรมและจริยธรรมด้านอื่นๆ ทั้งนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการศึกษามากมายหน่วยงานได้กำหนดโครงสร้างจริยธรรม พร้อมทั้งกำหนดคุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ดังนี้

1) ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจ มีความละเอียดรอบคอบ มีความพากเพียรพยายามเพื่อให้งานหรือภาระที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย

2) ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ตรงต่อความเป็นจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

3) ความมีเหตุผล หมายถึง การรู้จักใช้สติปัญญา ไตร่ตรอง คิดใคร่ครวญ หรือพิสูจน์ สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประจักษ์ โดยไม่ผูกพันกับอารมณ์ และความยึดมั่นในความคิดของตนเอง

4) ความกตัญญู กตเวที หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณของบุคคลผู้มีอุปการคุณ หรือ สิ่งอันมีคุณต่อมนุษย์เรา และแสดงออกถึงความสำนึกในบุญคุณนั้นด้วยการตอบแทนคุณ อาจกระทำด้วยสิ่งของหรือการกระทำอย่างนอบน้อม

5) ความอดุสาหะ หมายถึง ความพยายามอย่างยั้งยวด เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการงานหรือกิจกรรมที่ทำด้วยขันขันแข็งกระตือรือร้น อดทน ถึงแม้จะประสบปัญหาหรืออุปสรรคขัดขวางก็ไม่ยอมแพ้และไม่ย่อท้อ

6) ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว รวมทั้งมีความรักในหมู่คณะของตน

7) ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติของตนเองให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณทางสังคม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายและศีลธรรม

8) ความเสียสละ หมายถึง การลดละความเห็นแก่ตัว การแบ่งปันแก่คนที่ควรให้ด้วยทรัพย์สิน กำลังกาย และกำลังปัญญาของตนเอง

9) ความประหยัด หมายถึง การใช้สิ่งของหรือใช้จ่ายอย่างระมัดระวังและพอเหมาะพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยจนเกินฐานะของตน

10) ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง การพิจารณาเรื่องราวต่างๆ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่มีความลำเอียงหรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

11) ความเมตตา กรุณา หมายถึง ความรักใคร่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข และมีความสงสารอยากจะช่วยให้อื่นพ้นจากความทุกข์

2.5.6 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นมาตรฐานความประพฤติของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างจรรยา คือความประพฤติ และธรรม คือเครื่องรักษาความประพฤติ การประกอบอาชีพใดๆ ก็ตาม ผู้ประกอบอาชีพจะต้องคำนึงถึงผลต่อสังคมภายนอกเสมอทั้งนี้ก็ต้องไม่ใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ผิด หากประกอบอาชีพโดยไม่จริยธรรม ผลเสียหายจะตกอยู่กับสังคมและประเทศชาติ ฉะนั้นคุณธรรมและจริยธรรมจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม มีดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละสาขาได้ใช้วิชาชีพในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
- 2) ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในงานของตน
- 3) งานส่งเสริมและควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ในเรื่องของความปลอดภัยและการบริการที่ดี
- 4) ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพไม่เอาัดเอาเปรียบผู้บริโภค และไม่เห็นแก่ตัว ทั้งนี้จะต้องยึดหลักโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคเสมอ
- 5) ช่วยให้การธุรกิจของผู้ประกอบอาชีพมีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีความเอื้อเฟื้อต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

2.5.7 คุณธรรมและจริยธรรมที่ควรปฏิบัติสำหรับการประกอบอาชีพ

1) คุณธรรมและจริยธรรมที่ผู้ประกอบอาชีพควรประพฤติ หลักในการยึดถือปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพทั่วไปพึงการกระทำเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน และร่วมมือรับผิดชอบในสังคม ควรมีดังนี้

- 1.1) ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.2) การมีจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม
- 1.3) ความน่าเชื่อถือและความปลอดภัยในบริการ
- 1.4) การมีจรรยาอาชีพและดำเนินกิจการอย่างมีคุณภาพ
- 1.5) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อลูกค้า
- 1.6) การเคารพสิทธิและรักษาผลประโยชน์ของผู้อื่น
- 1.7) การใช้จริยธรรมในการติดต่อสื่อสาร

- 1.8) การสร้างสัมพันธภาพกับชุมชน
- 1.9) การสร้างวินัยในการประกอบอาชีพ
- 1.10) การดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- 1.11) การให้แหล่งข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง
- 1.12) การประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์

2) วิธีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นหลัก ปัจจุบันนี้โลกเรากำลังมีปัญหาด้านศีลธรรม ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรม ในหลายๆ อาชีพ ฉะนั้นจะต้องมีการพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น และสร้างเสริมต่อสิ่งที่ยังขาดอยู่ให้มีขึ้น วิธีการนำมาใช้สร้างจริยธรรมสามารถทำได้ ดังนี้

- 2.1) การอบรมตามหลักของศาสนา
- 2.2) การปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 2.3) การสอนให้รู้จักความเมตตาต่อผู้อื่น
- 2.4) การสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2.5) การใช้อิทธิพลของกลุ่มให้เกิดความคล้อยตาม
- 2.6) การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์
- 2.7) การจัดสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ในทางที่ดี

2.6 ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

(<http://www.bus.rmutp.ac.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552)

ย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2443 สถานศึกษาที่ในปัจจุบันมีชื่อว่า "คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร" ถือกำเนิดมาจาก "โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์" โดยมีนาย เอ็ม วี นาธาน เป็นผู้อำนวยการท่านแรก ทั้งนี้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่แรก ซึ่งส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะ (หรือที่เรียกว่าการอาชีวศึกษาในเวลาต่อมา) เพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญ ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งจนสามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพครู วิชาแพทย์ วิชาช่างวัด วิชาเพาะปลูก วิชาหัตถกรรม และวิชาการค้า เป็นต้น ในระยะแรกนั้น โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ เน้นการเรียนการสอนเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ในเวลาต่อมาได้ขยายหลักสูตรเพิ่มขึ้น โดยมีทั้งวิชาสามัญ วิชาค้าขาย และวิชาการบัญชี

จุดเริ่มต้นของโรงเรียนพณิชยการ ในปี พ.ศ. 2445 โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ ได้กลายเป็น "โรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม" อันเป็นจุดเริ่มต้นของโรงเรียนพณิชยการที่แท้จริง อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันนั้น "โรงเรียนพณิชยการวัดราชบูรณะ" ก็ถือกำเนิดขึ้นตามมา และในปี พ.ศ. 2449 ก็ได้ยุบรวมกับโรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม ซึ่งในปีเดียวกันนี้เอง ท่านผู้หญิงแพ พิศโยทิต ได้สร้างอาคารเรียนมอบให้แก่กระทรวงธรรมการที่วัดแก้วฟ้าล่าง ทำให้โรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม

ได้ย้ายมาอยู่ในสถานที่ดังกล่าว และได้เปลี่ยนชื่อ ให้สอดคล้องกับสถานที่เป็น "โรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง"

ยุคทองของโรงเรียนพณิชยการ ในช่วงเวลานั้นวิชาการอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจ จากนักเรียน และผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ทำให้กิจการ ของโรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง เจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้สถานที่เรียนเดิมนั้นคับแคบ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2472 ได้ แบ่งให้การเรียนชั้นต้น เรียนที่โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม (ต่อมาย้ายมาเรียนที่โรงเรียนวัดหัว ลำโพง) ส่วนการเรียนชั้นสูง ยังคงอยู่ที่ โรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ในปีเดียวกันนั้นเอง "โรงเรียนพณิชยการวัดสามพระยา" จะถือกำเนิดขึ้น หากแต่โรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่างก็ยังมีผู้สนใจเรียนอย่างคับคั่งเช่นเดิม ทำให้การแบ่งการเรียนเป็นสอง ระดับ ในแต่ละสถานที่ ยังคงต้องดำเนินต่อไป จนกระทั่งปี พ.ศ. 2478 จึงผนวกกับเข้ามาเรียน ในสถานที่เดียวกัน ที่โรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง

จุดเริ่มต้นในนาม "โรงเรียนพณิชยการพระนคร" ในขณะที่กิจการของโรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่างดำเนินไปด้วยดีนั้น โรงเรียนพณิชยการวัดสามพระยาได้ย้ายไปอยู่ที่ วัดเทวราชกุญชรและได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพณิชยการวัดเทวราชกุญชร" ในปี พ.ศ. 2481 ต่อมาในปี พ.ศ. 2483 จึงได้ย้ายมารวมกับโรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง และเปลี่ยน ชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพณิชยการพระนคร" โดยมีนายทวิสวัสดิ์ บุญหลง เป็นผู้อำนวยการท่าน แรกโดยได้ย้ายสถานที่ตั้งจากเดิมมาอยู่ที่ "โรงเรียนภาษาต่างประเทศวัดบพิตรพิมุข"

ก่อนที่จะย้ายมาสู่ "วังสน" ของเสด็จพ่อกรมหลวงชุมพรฯ เนื่องจากสถานที่ของโรงเรียน ภาษาต่างประเทศ วัดบพิตรพิมุขคับแคบไม่เพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น จึงย้ายไปอยู่ ที่ "วังบูรพาภิรมย์" ในปี พ.ศ. 2487 ต่อมาเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นจึงจำเป็นต้องย้ายไปอยู่ที่ "วังจันทร์เกษม" จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จวบจนสงครามสงบจึงกลับมาอยู่ที่วังบูรพาภิรมย์อีกครั้งหนึ่ง ในปี พ.ศ. 2488 อย่างไรก็ตามในอีก 2 ปีถัดมา เจ้าของต้องการสถานที่คืน โรงเรียน พณิชยการพระนครจึงได้ย้ายไปอาศัยเรียนอยู่ที่ "โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย" ชั่วคราว ต่อมากรมอาชีวศึกษาต้นสังกัดได้ซื้อที่ดินบริเวณ "วังสน" หรือ วังของกรมหลวงชุมพรเขตอุดม ศักดิ์ ที่ถนนพิษณุโลก จากทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างเป็นสถานที่ตั้งโรงเรียน พณิชยการพระนครอย่างถาวร ทั้งนี้ได้มีการวางศิลาฤกษ์โดยจอมพล ป.พิบูลย์สงคราม เมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2491 และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จโรงเรียนพณิชยการพระนคร จึงได้ ย้ายมาเปิดการเรียนการสอน ณ สถานที่แห่งนี้ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2492

ก้าวขึ้นเป็น "วิทยาลัยพณิชยการพระนคร" ในปี พ.ศ.2511 กระทรวงศึกษาธิการได้เปิด โอกาสให้โรงเรียนพณิชยการสามารถยกฐานะเป็น "วิทยาลัยพณิชยการ" ได้โดยขยายการจัด การศึกษาได้ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดังนั้น เมื่อโรงเรียนพณิชยการพระนคร จัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นดังกล่าว จึงได้ เปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยพณิชยการพระนคร" (The Bangkok Commercial College) ตั้งแต่วันที่

1 พุทธศักราช พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา ยกกระดับเป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พณิชยการพระนคร" ในปี พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้ง "วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา" ขึ้นโดยมีฐานะเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่ง ให้มีการ จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยรับนักศึกษาที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเข้าศึกษา ต่ออีก 2 ปี ดังนั้น จึงมีการรวมสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา 28 แห่งเข้าด้วยกันโดยมีวิทยาลัย พณิชยการพระนครรวมอยู่ด้วย วันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกกระดับจากวิทยาลัยเป็นสถาบัน และพระราชทานชื่อใหม่ ให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ทำให้วิทยาลัย พณิชยการพระนคร ได้ยกกระดับเป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการ พระนคร"

"มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร" อนุสนธิจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการรวมการจัดการศึกษาทุกระดับ ไว้ในกระทรวงเดียวกัน คือกระทรวงศึกษาธิการ และให้สถาบันอุดมศึกษา ที่สอนใน ระดับอุดมศึกษา มาอยู่ในสังกัดเดียวกัน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งยังมิ การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีการบริหารจัดการการศึกษา ที่เป็นอิสระคล่องตัว ยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 ทำให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กลายเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สู่... คณะบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งเกิด จากการปรับปรุงพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล พ.ศ.2548 สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตอบสนอง นโยบาย รัฐบาลด้านการปฏิรูปการศึกษา และนำพาประเทศสู่การแข่งขันกับนานาประเทศ เพื่อ ตอบสนองการพัฒนาประเทศโดยรวม เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคน โดยขยายฐานการ ให้บริการอุดมศึกษาให้มากขึ้นมุ่งให้การจัดการศึกษาระดับอุดม ศึกษา มีความคล่องตัว

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์ในการผลิต และพัฒนากำลังคนระดับสูง ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้สามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อความสามารถในการพึ่งตนเอง และการแข่งขันในระดับนานาชาติ ให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน ในการให้คำปรึกษา แนะนำ การวิจัย และการพัฒนาการทดสอบเพื่อการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคม อนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม อันเป็นจารีตประเพณี รวมทั้งศิลปปรีชาญาณ และศิลปประยุกต์ เพื่อให้เป็น ศูนย์รวมของชุมชน

วิสัยทัศน์ (Vision)

ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรม บนพื้นฐานเทคโนโลยีแห่งโลกอาชีพสู่สากล
ปรีชาญาณ

สร้างบัณฑิตคู่คุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี นำบริหารธุรกิจสู่โลกสากล

เป้าประสงค์ (Goal)

- 1) เป็นแหล่งการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่เข้มแข็ง และได้มาตรฐานสากล
- 2) สร้างคนคุณภาพสู่โลกอาชีพ (สร้างคนเก่งและคนดีที่มีทักษะวิชาชีพ)
- 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เป็นแหล่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
- 5) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงบูรณาการเพื่อการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

ภารกิจ (Mission)

- 1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นวิชาชีพพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สามารถสร้างบัณฑิตพร้อมเข้าสู่อาชีพ
- 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต ภาคบริการ และชุมชน
- 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อการสร้างอาชีพอิสระ และการพัฒนาอาชีพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสีงแวดล้อม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันดา เทือกขันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษาปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539 โดยทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร และการนิเทศ ด้านการฝึกอบรมและการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการนิเทศ

ด้านการฝึกอบรมและการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน

ดวงพร อ่อนหวาน (2542) ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป คณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ปีการศึกษา 2535-2540 ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตมีความเห็นต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก ด้านผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิตมีความสามารถทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวและทัศนคติต่ออาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

สกรินทร์ อยู่ผ่อง (2543) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการและด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก และผลการสมมุติฐานการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งแผน ก และแผน ข มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หอมจันทร์ จรรยาเอก (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การ นครราชสีมา ปีการศึกษา 2538-2543 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานบริษัทเอกชน และใช้เวลา 1-3 เดือนในการหางานทำ หลังสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงาน สำหรับผู้ที่เคยเปลี่ยนงานส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากหมดสัญญาจ้าง และค่าตอบแทนต่ำ ผู้สำเร็จส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาชีพ และสามารถนำความรู้จากการศึกษาตามหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 7,000-7,900 บาท และมีความพึงพอใจงานที่ทำมาก ส่วนสาเหตุที่จะส่งผลให้ไม่พอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ รายได้ต่ำ รองลงมา ได้แก่ ขาดความก้าวหน้าในงานที่ทำภาระงานมากเกินไป และสวัสดิการมีน้อย

ผดุง พรหมมูล และคณะ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกสถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเข้ารับการศึกษาบัณฑิตที่มีงานทำมาแล้วร้อยละ 67.68 แต่ภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้วจำนวนบัณฑิตมีงานทำมากขึ้นเป็นร้อยละ 85.52 และงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเอกชน ระยะเวลาในการหางานอยู่ระหว่าง 1-2 เดือน บัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำร้อยละ 13.93 สาเหตุมาจากหางานทำไม่ได้และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน รายได้ของ

บัณฑิต อยู่ระหว่าง 8,000-8,999 บาท ความพึงพอใจของบัณฑิตด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจในอาจารย์ผู้สอนและบัณฑิตเองสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนเรื่องของหลักสูตรและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตลอดจนจำนวนเจ้าหน้าที่แต่ละศูนย์ บัณฑิตมีความพึงพอใจปานกลาง ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก บัณฑิตมีความพึงพอใจปานกลาง แต่ด้านของความเพียงพอของสถานที่จอดรถ บัณฑิตมีความพึงพอใจน้อย

มาลินี วิกรานต์ และคณะ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปกร ปีการศึกษา 2543 และ 2544 และความพึงพอใจของผู้จ้างงาน ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะมัณฑนศิลป์ หลังจากสำเร็จการศึกษาระยะ 1-2 ปี จะเข้าสู่แหล่งงานร้อยละ 88.9 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน มีระยะเวลาหางานที่ทำอยู่ 1-6 เดือนและสามารถเข้าทำงานได้ตรงกับสายวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาร้อยละ 65.6 ส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชน ช่วงรายได้เริ่มต้นเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาทขึ้นไป สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วยังไม่ได้เข้าทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการศึกษาต่อและต้องการสร้างธุรกิจของตนเอง บัณฑิตยังไม่มีการมีเพียงร้อยละ 1.1 ผลการศึกษาด้านรายวิชาหรือกิจกรรมที่บัณฑิตนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานมากที่สุด ผลการวิจัยด้านผู้จ้างบัณฑิตพบว่า มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ สำหรับความคิดเห็นในเรื่องความรู้ที่หลักสูตรควรจัดให้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา คือ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ และทักษะที่ควรฝึกให้บัณฑิตเพิ่มเติม

อนุรักษ์ สวายสมศรีกุล และคณะ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545-2546 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษา สาขาศิลปศาสตร ร้อยละ 25.15 สาขาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 11.42 สาขาบริหารธุรกิจร้อยละ 0.55 และร้อยละ 0.24 สำเร็จการศึกษา สาขาครุศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 72.32 มีงานทำและไม่มีการมีงานทำร้อยละ 26.59 ศึกษาต่อร้อยละ 1.09 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่พบปัญหาในการสมัครงานร้อยละ 86.46 ปัญหาการขาดคุณสมบัติเพิ่มเติมเช่น ด้านภาษา คอมพิวเตอร์ ขาดประสบการณ์ ร้อยละ 53.51 รองลงมา คือ อยู่ใกล้ภูมิภูลำเนา ร้อยละ 27.55 และหน่วยงานไม่รับผู้สำเร็จการศึกษา ราชภัฏร้อยละ 10.23 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ งานการศึกษาร้อยละ 32.30 งานบริหารการจัดการ ร้อยละ 24.73 รายได้ประจำส่วนใหญ่ร้อยละ 52.65 คือ ระหว่าง 6,000-8,000 บาท ด้านงานที่ทำตรงสาขาที่เรียนมา ร้อยละ 51.22 งานที่ไม่สอดคล้องกับสาขาที่เรียนร้อยละ 24.30 ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอต่อการทำงานร้อยละ 21.01 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพร้อยละ 51.30 นำไปใช้ระดับปานกลาง และด้านความคิดเห็นต้องการมีความรู้เพิ่มเติมด้านภาษาอังกฤษร้อยละ 43.57 และด้านคอมพิวเตอร์ร้อยละ 21.70 เป็นต้น

ประชุมพร รังสิวงศ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 26.32 ปีและ 37.18 ปี ตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชน มีรายได้เฉลี่ย 12,903.68 บาทต่อเดือน ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างานมีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 10.58 ปี ระยะเวลาในการทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ย 18.07 เดือน

ปรเมษฐ์ คีรีเมฆ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2546 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนมากประกอบอาชีพร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ ศึกษาต่อร้อยละ 14.58 ศึกษาต่อและทำงานร้อยละ 4.17 อื่นๆ คือ เข้ารับการเกณฑ์ทหารร้อยละ 4.17 ว่างานร้อยละ 2.08 และศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐมากที่สุดร้อยละ 62.50 รองลงมาคือ ศึกษาต่อในสถาบันเอกชนร้อยละ 37.50 ด้านสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษา ทำงานเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 77.50 ด้านรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษามีรายได้เดือนละ 8,923 บาท ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดร้อยละ 48.15 ผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพสอดคล้องหรือตรงกับวุฒิการศึกษาที่เรียนมา คือ สอดคล้องร้อยละ 81.08 ไม่สอดคล้องร้อยละ 18.92 ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำมากที่สุดอยู่ในระดับเล็กน้อยร้อยละ 50.00 รองลงมาไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำร้อยละ 31.58

อุไรวรรณ วิจารณ์กุล (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พ.ศ.2547-2548 ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีงานทำร้อยละ 82.1 บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 46.3 ทำงานอยู่ในบริษัทเอกชน ลักษณะงานที่บัณฑิตทำสูงสุดร้อยละ 32.9 คือ งานบริหารการจัดการ บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานอยู่ในช่วงเดือนละ 6,000-8,000 บาท ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ คือ ความรู้ทางการใช้คำคอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ ปัญหาที่บัณฑิตประสบในการทำงาน คือ ขาดความชำนาญทางด้านภาษา คอมพิวเตอร์ และประสบการณ์ ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ คือ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นตรงกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม คือ บัณฑิตสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม มีความพึงพอใจมากในด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ ขยัน ใฝ่รู้ และอดทนไม่ย่อท้อ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรักเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2549) ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549 เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549 ผลการศึกษาพบว่า 1) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีจำนวนทั้งหมด 3,601 คน 2) จำนวนบัณฑิตที่มาลงทะเบียนรับพระราชทานปริญญาบัตรและนำเข้าฐานข้อมูล สกอ. จำนวนทั้งสิ้น 3,442 คน 3) จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ จำนวน 3,099 คน คิดเป็นร้อยละ 90.03 4) จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 2,251 คน คิดเป็นร้อยละ 72.64 5) จำนวนบัณฑิตที่ไม่มีงานทำ จำนวน 481 คน คิดเป็นร้อยละ 15.52 และ 6) จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ จำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 11.84

สุนิดา กุฏอินทร์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,729 คน จำแนกเป็นบัณฑิตจากวิทยาเขตโชติเวช จำนวน 49 คน วิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 143 คน วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำนวน 1,394 คน และวิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จำนวน 143 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 25 ปี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสมทบ สาขาวิชาการบัญชี และสำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตพณิชยการพระนคร มากที่สุด ส่วนใหญ่มีงานทำ ระยะเวลาการได้งานทำ 1-2 เดือน ประกอบอาชีพประเภทพนักงานบริษัท องค์กร ธุรกิจเอกชน อาชีพที่ทำอยู่ตรงกับสาขาที่เรียนมา รายได้ของบัณฑิตเหมาะสมกับเกณฑ์ รายได้ที่ได้รับอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท งานที่ทำมีความมั่นคงและมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ปัจจัยที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ คือ มีความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่มีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมพร้อมก่อนเข้าทำงาน ในการสมัครงานของบัณฑิตส่วนใหญ่พบปัญหาในการสมัครงาน และการนำความรู้ที่ได้จากมหาวิทยาลัยมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่อยู่ในระดับมาก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ศึกษาต่อระดับปริญญาโท เหตุผลสำคัญที่สุดในการศึกษาต่อ คือ ความรู้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้งานทำ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ยังไม่ได้งานทำ คือ ยังหางานไม่ได้ และบัณฑิตต้องการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครช่วยเหลือนักศึกษา เพื่อให้มีโอกาสหางานทำง่ายขึ้น คือหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงานมาประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเป็นระยะๆ

ความพึงพอใจของบัณฑิตในด้านหลักสูตร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ค่าเฉลี่ยรวมมีระดับความพึงพอใจปานกลาง ส่วนวิทยาเขตโชติเวช ค่าเฉลี่ยรวมมีระดับความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ยรวมในด้านครูผู้สอน ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยรวมด้านการบริการทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมด้านสภาพแวดล้อมของ

อาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง และค่าเฉลี่ยรวมด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ความต้องการของบัณฑิตในด้านหลักสูตร วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตโชติเวช บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการปรับให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจ ปรับให้เรียนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และเพิ่มภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาญี่ปุ่น ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกงาน ควรจัดการฝึกงานให้เป็นภาคบังคับ ต้องได้ฝึกทุกสาขา ทุกหลักสูตร และเพิ่มระยะเวลาการฝึกงานเป็น 3-5 เดือน และปรับเปลี่ยนการทำโครงการเป็นการฝึกงานดีกว่า ด้านครูผู้สอนเพิ่มหรือคัดเลือกครูผู้สอนที่มีความรู้มากกว่านี้ และต้องการให้ครูผู้สอน ปรับปรุงวิธีการสอนให้ละเอียดและเข้าใจมากขึ้น ด้านการบริการทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ ต้องการให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ทุกวิทยาเขต จัดอบรมพัฒนาประสิทธิภาพในการบริการหรือการทำงานของเจ้าหน้าที่ และมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีหน้าตายิ้มแย้ม มีมารยาท พูดจาไพเราะ เต็มใจให้บริการ และเป็นมิตรกับผู้เข้ามาติดต่อทั้งภายในและภายนอก ด้านสภาพแวดล้อมของอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเพิ่มและปรับปรุงห้องเรียนให้ดีกว่าเดิม เปลี่ยนปรับปรุงระบบแสงสว่างและระบบปรับอากาศ เพิ่มเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ สื่อการสอนอื่นๆ เช่น LCD และคอมพิวเตอร์ ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ ต้องการให้มีการขยายให้กว้างกว่าเดิม สรรหาตำรา วารสาร งานวิจัย ที่น่าสนใจ หลากหลายและทันสมัยมากกว่านี้ ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และโสตทัศนูปกรณ์ให้ทันสมัยใหม่ เพิ่มคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นให้เพียงพอแก่นักศึกษา เพิ่มระยะเวลาการบริการตามตารางเรียนของภาคสมทบ เพิ่มการประชาสัมพันธ์หรือประกาศให้ชัดเจนและทั่วถึง

พลทรัพย์ หวังดี (2550) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ และการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติมีการสมัครงาน 5 แห่งขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.6 ภาค กศ.อศ. มีการสมัครงาน 1-2 แห่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.18 ภาค กศ.บป. ไม่ได้สมัครงานเลย เพราะมีงานทำอยู่แล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.29 โปรแกรมวิชาที่มีงานทำมากที่สุดคือ โปรแกรมการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 80.78 รองลงมาคือ โปรแกรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 79.05 โปรแกรมนิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 78.20 โปรแกรมการตลาด คิดเป็นร้อยละ 77.19 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 76.05 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.95 รองลงมาทำงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ คิดเป็นร้อยละ 32.54 และประกอบอาชีพอิสระ/ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.29 ผู้สำเร็จการศึกษาจากโปรแกรมการบัญชีทำงานตรงกับสาขาที่ศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20 รองลงมาคือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 63.14 ส่วนผู้ที่สำเร็จ

การศึกษาไม่ตรงสาขาที่ศึกษามากที่สุด คือ โปรแกรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 54.42 รองลงมาคือ โปรแกรมการตลาด คิดเป็นร้อยละ 43.61

วิชพร เทียบจตุรัส (2551) ได้ศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร.พระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความเป็นไปของเทคโนโลยีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย และศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า 1) เทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2549 ร้อยละ 85 มีงานทำ โดยร้อยละ 71.70 ทำงานในหน่วยงานเอกชน ส่วนใหญ่สามารถได้งานภายในระยะเวลา 6 เดือน ส่วนใหญ่พึงพอใจต่องานที่ทำ และมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อเติมเต็มความรู้ส่วนที่ขาดและเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน นอกจากนี้เทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการทำงานในระดับปานกลาง และ 2) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน ซึ่งมีขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ และมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยรวม และทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีทางสถิติ (Statistical Method) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

3.1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

3.1.2 การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน มนต์ชัย เทียนทอง. 2549) ผู้วิจัยได้กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่

95% ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 5% และในตาราง Taro Yamane ได้กำหนดไว้ว่า ถ้าประชากรมีจำนวน 1,236 คนขึ้นไป ประชากรกลุ่มนั้นจะมีกลุ่มตัวอย่างประมาณ 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนประชากร
e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ .05

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2550) เป็นการกำหนดพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการเงิน และสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

3) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยคำนวณสัดส่วนของบัณฑิต จาก 6 สาขา โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

จำนวนตัวอย่างทั้งหมด x จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 ของแต่ละสาขา
จำนวนบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 400 คน

จำนวนประชากร = 1,236 คน

สาขาวิชาการบัญชี

$$= \frac{400 \times 531}{1,236} = 171.84 \text{ เท่ากับ } 172 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการจัดการ

$$= \frac{400 \times 226}{1,236} = 73.14 \text{ เท่ากับ } 73 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการตลาด

$$= \frac{400 \times 182}{1,236} = 58.90 \text{ เท่ากับ } 59 \text{ คน}$$

สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์

$$= \frac{400 \times 232}{1,236} = 75.08 \text{ เท่ากับ } 75 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการเงิน

$$= \frac{400 \times 34}{1,236} = 11.00 \text{ เท่ากับ } 11 \text{ คน}$$

สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

$$= \frac{400 \times 31}{1,236} = 10.03 \text{ เท่ากับ } 10 \text{ คน}$$

จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะโดยคิดเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
การบัญชี	531	172
การจัดการ	226	73
การตลาด	182	59
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	232	75
การเงิน	34	11
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	31	10
รวม	1,236	400

4) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549) โดยการส่งแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการการดำเนินงานและลักษณะงานที่

ทำให้กับบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550 จำนวน 400 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ
- ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต
 - ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
 - ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
 - คุณธรรมและจริยธรรม

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย แบบวัดความคิดเห็นปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งคะแนนตามช่วง ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	หมายถึง	การแปลความหมาย
4.21-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง	มาก
2.61-3.40	หมายถึง	ปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง	น้อย
1.00-1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายการวิจัย

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต และเนื้อหาของแบบสอบถาม จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัย

3) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ทดลองใช้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ขอข้อมูลจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากงานทะเบียนและประมวลผล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.4.2 นำแบบสอบถามส่งให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4.3 รวบรวมแบบสอบถามจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยคำนวณหาค่าไค-สแควร์ (Chi-square)

3.6 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.2 การวิเคราะห์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 400 คน สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลได้ดังนี้

- 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
- 4.2 การทดสอบสมมติฐาน
- 4.3 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.00
เพศ		
ชาย	125	31.25
หญิง	275	68.75
สาขาวิชา		
การบัญชี	172	43.00
การจัดการ	73	18.25
การตลาด	59	14.75
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	75	18.75
การเงิน	11	2.75
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	10	2.50

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.00-2.49	64	16.00
2.50-2.99	117	29.25
3.00-3.49	170	42.50
3.50-3.74	36	9.00
3.75-4.00	13	3.25

จากตารางที่ 4-1 สามารถสรุปผลปัจจัยส่วนบุคคลได้ดังนี้
 เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.75
 สาขาวิชา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จากสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.00
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง
 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 42.50

4.1.2 การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ

การวิเคราะห์การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และ
 ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

ตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชภัฏพระนคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.00
สถานภาพการทำงาน		
ทำงานแล้ว	359	89.75
ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ	7	1.75
ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ	29	7.25
กำลังศึกษาต่อ	5	1.25

จากตารางที่ 4-2 พบว่า บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏ
 พระนคร ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 91.50

ตารางที่ 4-3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร จำแนกตามประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะ
งานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	366	100.00
ประเภทงานที่ทำ		
ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	47	11.75
รัฐวิสาหกิจ	17	4.25
พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	276	69.00
พนักงานองค์กรการต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ	1	0.25
ประกอบอาชีพอิสระ	12	3.00
อื่น ๆ	13	3.25
ระยะเวลาการได้งานทำ		
1-4 เดือน	262	65.50
5-8 เดือน	70	17.50
5-8 เดือน	27	6.75
มากกว่า 1 ปี	7	1.75
ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ	337	84.25
ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ	29	7.25
ความพึงพอใจในงานที่ทำ		
พอใจ	324	81.00
ไม่พอใจ	42	10.50

จากตารางที่ 4-3 สรุปผลการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ ได้ดังนี้
ประเภทงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจ
เอกชน คิดเป็นร้อยละ 69.00

ระยะเวลาการได้งานทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 1-4 เดือน คิดเป็น
ร้อยละ 65.50

ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรง
หรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.25

ความพึงพอใจในงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 81.00

4.1.3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

1) วิเคราะห์ผลในภาพรวม

ตารางที่ 4-4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	4.03	0.570	มาก
ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	3.89	0.600	มาก
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.34	0.629	มากที่สุด
ภาพรวม	4.04	0.531	มาก

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

2) วิเคราะห์ผลเป็นรายด้าน

2.1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ตารางที่ 4-5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของ
บัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้
ความสามารถทางวิชาชีพ

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.83	0.776	มาก
2. มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่และองค์กร	4.01	0.698	มาก
3. มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง	4.02	0.669	มาก
4. มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.04	0.691	มาก
5. มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	3.79	0.779	มาก
6. มีความเข้าใจต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมขององค์กร	3.96	0.707	มาก
7. กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย	3.93	0.720	มาก
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	3.85	0.730	มาก
9. มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานไว้ล่วงหน้า	3.96	0.731	มาก
10. มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.16	0.694	มาก
ภาพรวม	4.03	0.570	มาก

จากตารางที่ 4-5 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย และ 3) มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับได้แก่ 1) มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง 2) สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

2.2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ตารางที่ 4-6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. มีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง	3.92	0.700	มาก
2. มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	4.07	0.701	มาก
3. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี	4.06	0.744	มาก
4. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี	3.11	0.889	ปานกลาง
5. มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย	3.59	0.766	มาก
6. มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	3.98	0.776	มาก
7. มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเทอร์เน็ตกับงานที่รับผิดชอบ	4.13	0.754	มาก
8. มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.714	มาก
9. มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.85	0.739	มาก
10. มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย	3.38	0.850	ปานกลาง
ภาพรวม	3.89	0.600	มาก

จากตารางที่ 4-6 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเทอร์เน็ตกับงานที่รับผิดชอบ 2) มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี 2) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และ 3) มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย

2.3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตารางที่ 4-7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.30	0.668	มากที่สุด
2. มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน	4.13	0.685	มาก
3. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.28	0.678	มากที่สุด
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	4.31	0.705	มากที่สุด
5. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.48	0.673	มากที่สุด
6. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.39	0.677	มากที่สุด
7. รักษากฎระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	4.11	0.743	มาก
8. สามารถรักษาความลับของหน่วยงาน	4.30	0.708	มากที่สุด
9. สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้เป็นอย่างดี	4.29	0.697	มากที่สุด
10. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.20	0.729	มาก
ภาพรวม	4.34	0.629	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-7 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต 2) มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับได้แก่ 1) รักษากฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด 2) มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน และ 3) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1) เพศมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

เพศ	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
ชาย	112	8	0.429	.513
หญิง	225	21		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขา

สาขาวิชา	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
การบัญชี	160	9	57.33	.000*
การจัดการ	51	10		
การตลาด	49	3		
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	61	4		
การเงิน	8	2		
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	8	1		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-10 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชา	ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับสาขาวิชา		
2.00-2.49	37	7	3.445	.486
2.50-2.99	94	14		
3.00-3.49	160	5		
3.50-3.74	34	2		
3.75-4.00	12	1		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ความคิดเห็นด้าน ความรู้ความสามารถ ทางวิชาชีพ	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	84	6	0.474	.491
มาก	163	13		
ปานกลาง	79	8		
น้อย	11	2		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-11 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-12 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ความคิดเห็นด้าน ความรู้ความสามารถ พื้นฐาน	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา	ไม่ตรงหรือไม่ สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	79	5	0.018	.892
มาก	152	11		
ปานกลาง	83	10		
น้อย	23	3		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-12 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3) คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นด้าน คุณธรรมและ จริยธรรม	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา	ไม่ตรงหรือไม่ สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	149	10	1.868	.172
มาก	120	12		
ปานกลาง	68	7		
น้อย	-	-		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-13 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.3 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 ลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 และมีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 81.00 และสรุปผลจำนวนและร้อยละ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-14 จำนวนและร้อยละ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ ตอบแบบสอบถาม	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ	
		ได้งานทำ	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา
การบัญชี	172	169 (98.26)	160 (94.67)
การจัดการ	73	61 (83.56)	51 (83.61)
การตลาด	59	52 (84.14)	49 (94.23)
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	75	65 (86.67)	61 (93.85)
การเงิน	11	10 (90.91)	8 (80.00)
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	10	9 (90.00)	8 (88.89)
รวม	400	366	337

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

- 5.1 สรุป
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน
 - 1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนด
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

- ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
- ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
- คุณธรรมและจริยธรรม

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1) ขอข้อมูลจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากงานทะเบียนและประมวลผล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2) นำแบบสอบถามส่งให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.3) รวบรวมแบบสอบถามจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2) การวิเคราะห์การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.3) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.1.3 สรุปผลการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ดังนี้

1.1) เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.75

1.2) สาขาวิชา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จากสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.00

1.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 42.50

2) การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ สรุปได้ดังนี้

2.1) สถานภาพการได้งานทำ พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 91.50

2.2) ประเภทงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 69.00

2.3) ระยะเวลาการได้งานทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 1-4 เดือน คิดเป็นร้อยละ 65.50

2.4) ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.25

2.5) ความพึงพอใจในงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 81.00

3) ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.34 ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.03 และ 3.89 ตามลำดับ

4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 และลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 เมื่อพิจารณาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ได้งานทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.26 และได้งานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.67 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพลทรัพย์ หวังดี (2550) ที่ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ และการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาโปรแกรมวิชาที่มีงานทำมากที่สุดคือ โปรแกรมการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 80.78 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.95 และผู้สำเร็จการศึกษาจากโปรแกรมการบัญชีทำงานตรงกับสาขาที่ศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20

5.2.2 ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.04 คิดเป็นร้อยละ 80.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.34 ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.03 และ 3.89 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจต่อบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอยู่ในระดับพอใจ ที่คะแนน 4.08 คิดเป็นร้อยละ 81.60 และในประเด็นหลักของการประเมิน 3 ด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพอใจมากที่สุดที่คะแนน 4.39 ในประเด็นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในขณะที่ความรู้ความสามารถทางวิชาการ และความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับพอใจ ที่คะแนน 3.92 และ 3.91 ตามลำดับ

5.2.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาขาวิชาการบัญชี เป็นวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งประกอบด้วย วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรี

สาขาวิชาชีพการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาด้านอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ซึ่งแตกต่างจากสาขาวิชาอื่นในคณะบริหารธุรกิจ ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีความมุ่งมั่นที่จะจบเป็น “บัณฑิตที่มีคุณภาพ” สามารถช่วยเหลือตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้พร้อมๆ กันไป

2) ควรนำผลการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องต่อความต้องการของนายจ้าง และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบการดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำกับมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสาม

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2549. รายงานการวิเคราะห์ภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549. กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2550. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กীরติ บุญเจือ. 2519. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกษมสันต์ วิลาวรรณ. 2543. แรงงานสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2549. ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. [เอกสารออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552 จาก <http://www.bus.rmutp.ac.th>.
- ซัชชัย คุ่มทวีพร. 2541. จริยศาสตร์ทฤษฎีและการวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรม. กรุงเทพฯ : ดำเนินการพิมพ์.
- ซัชพรพร พูอินหลง. 2546. รายงานวิจัยเรื่อง จริยธรรมในการนำเสนอข่าวสารของนักข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไทย / ซัชพรพร พูอินหลง. ปทุมธานี : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์. 2533. ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี. อุดรธานี : งานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. 2539. รายงานการวิจัยสถาบันเรื่องการติดตามผลบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ณรงค์ สมบัติใหม่. 2537. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการ : ศึกษาเฉพาะกรณีนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (ลำพูน). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ดวงพร อ่อนหวาน. 2542. การติดตามผลบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป คณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ปีการศึกษา 2535-เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ.

ธานี คงเพชร และสนทยา เขมวิรัตน์. 2550. ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปรเมษฐ์ ศิริเมฆ. 2548. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2546 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

ประชุมพร รังสิวงศ์. 2547. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ผดุง พรหมมูล และคณะ. 2545. การติดตามภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกสถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

พลทรัพย์ หวังดี. 2550. การสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

มนต์ชัย เทียนทอง. 2549. สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

มาลินี วิกรานต์ และคนอื่นๆ. 2546. ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ปีการศึกษา 2543 และ 2544 และความพึงพอใจของผู้จ้างงาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เมธาวิ วงศ์ไวยโรจน์. 2545. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม ตามความต้องการของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในเขตกรุงเทพฯ." วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยรรยง ขันนัแข็ง. 2545. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้ประกอบการในจังหวัดร้อยเอ็ด." รายงานการศึกษาปัญหาพิเศษ บธ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

วสิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชัยมูล. 2548. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โปรวิชั่น.

- วันดา เทือกขันธ์. 2541. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิซพร เทียบจตุรัส. 2551. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
(ทล.บ) มทร.พระนคร. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร.
- ศิริวรรณ สมั่นชัย. การสำรวจแนวความสามารถพิเศษ. [เอกสารออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่
29 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 11.35 <http://www.takesa1.go.th/~nitess/wudwaw.doc>
- ลักรินทร์ อยู่ฟ่อง. 2543. "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 มหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร อาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550. ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต. [เอกสาร
ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551.
<http://www.job.mua.go.th/codes/index.php?filename=RepJobSatisfaction.php>
- _____. 2551. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สกย.บุษ.
- สุชาญ โกติน. 2547. "บัณฑิตที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการ." วารสารสวนดุสิต. ปีที่ 1 ฉบับที่
2 (มกราคม-เมษายน)
- สุนิดา กุญอินทร์. 2550. "การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการ และความพึงพอใจต่อ
 การจัดการศึกษา ของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่ สำเร็จการศึกษา ปี 2549
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร." วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยี
ศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ

- หอมจันทร์ จรรยาเอก. 2545. ภาวะการทำงานของผู้อำนวยการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การนครราชสีมา
ปีการศึกษา 2538- 2543. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อนุรักษ์ สวายนศรีกุล และคณะ. 2547. การติดตามภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับ ปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545-2546. สุรินทร์ : สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- อุไรวรรณ วิจารณ์กุล. 2549. รายงานการวิจัยเรื่องระบบการพัฒนาจิตยวิชัยเพื่อสร้างความ
เข้มแข็งของชุมชนจังหวัดพิษณุโลกและสโขทัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Bloom, Benjamin S. 1976. Human Characteristics and School Learning. New York:
Mc Graw – Hall Book Co.
- Good, Center V. 1973. Dictionary of Education. New York: Mc. Graw-Hill, Inc.

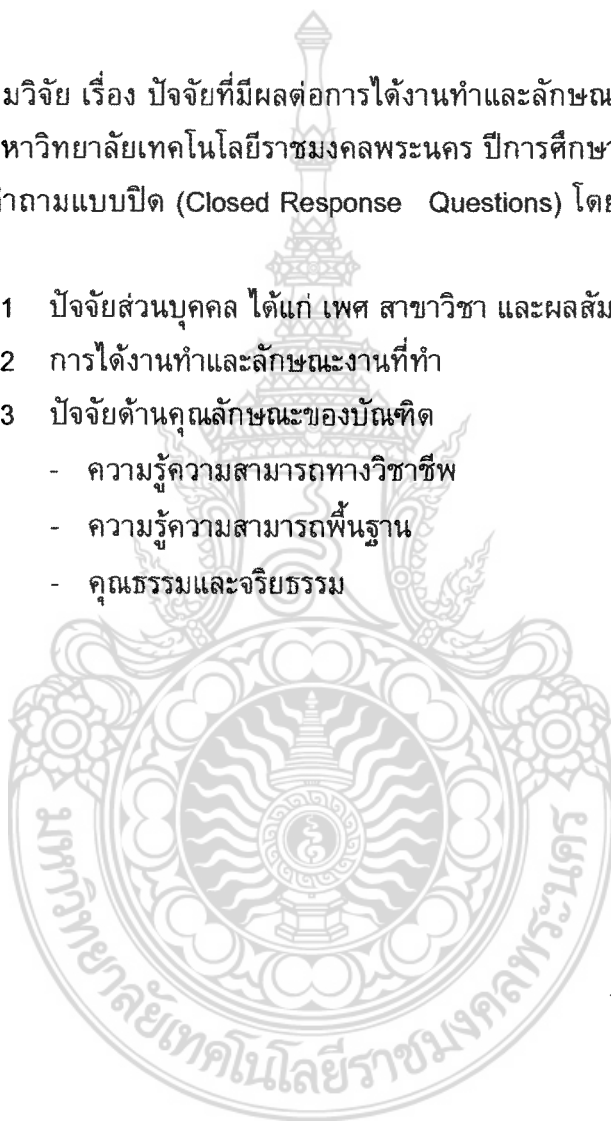

**แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550**

คำชี้แจง

แบบสอบถามวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ
- ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต
 - ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
 - ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
 - คุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. สาขาวิชา ☐ การบัญชี ☐ การจัดการ
☐ การตลาด ☐ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์
☐ การเงิน ☐ ภาษาอังกฤษธุรกิจ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ☐ 2.00-2.49 ☐ 2.50-2.99
☐ 3.00-3.49 ☐ 3.50-3.74
☐ 3.75-4.00

ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

1. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน
 - ☐ ทำงานแล้ว
 - ☐ ทำงานแล้วและกำลังศึกษา
 - ☐ ยังมีได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ (ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)
 - ☐ กำลังศึกษาต่อ (ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)
2. ประเภทงานที่ทำ
 - ☐ ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - ☐ รัฐวิสาหกิจ
 - ☐ พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน
 - ☐ พนักงานองค์การการต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ
 - ☐ ประกอบอาชีพอิสระ
 - ☐ อื่นๆ.....
3. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าไร
 - ☐ 1 – 4 เดือน
 - ☐ 5 – 8 เดือน
 - ☐ 9 – 12 เดือน
 - ☐ มากกว่า 1 ปี
4. ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่ท่านได้สำเร็จการศึกษาหรือไม่
 - ☐ ตรง/สอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ
 - ☐ ไม่ตรง/ไม่สอดคล้อง
5. ความพึงพอใจในงานที่ทำ
 - ☐ พอใจ
 - ☐ ไม่พอใจ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ค่า
คะแนนดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะของบัณฑิต	5	4	3	2	1
1	ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2	มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่และองค์กร					
3	มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง					
4	มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
5	มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง					
6	มีความเข้าใจต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมขององค์กร					
7	กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
8	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน					
9	มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานไว้อย่างชัดเจน					
10	มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้					
	ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน					
1	มีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง					
2	มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี					
3	มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี					
4	มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี					
5	มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย					
6	มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่					
7	มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเตอร์เน็ตกับงานที่รับผิดชอบ					

ข้อ	คุณลักษณะของบัณฑิต	5	4	3	2	1
8	มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
9	มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน					
10	มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย					
	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
1	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
2	มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน					
3	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น					
5	มีความซื่อสัตย์สุจริต					
6	มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
7	รักษากฎระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด					
8	สามารถรักษาความลับของหน่วยงาน					
9	สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้เป็นอย่างดี					
10	มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมสิริ ศิริวงศ์พาการ
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn
2. ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กทม. 10300
โทร : 02-282-9101 ต่อ 5109 โทรสาร : 02-281-1842
4. ประวัติการศึกษา:
 - บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา
 - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 - บัณฑิตมหาบัณฑิต (บช.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ประสบการณ์ทำวิจัย/งานวิจัยที่แล้วเสร็จ
 - สภาพการพัฒนาผู้เรียนตามหลักธรรมาภิบาลในระบอบประชาธิปไตยของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549 (หัวหน้า
โครงการวิจัย)
 - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร งบประมาณ
เงินผลประโยชน์ประจำปี 2550 (ผู้ร่วมวิจัย)

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เจิมสิริ ศิริวงศ์พากร

ห้องสมุดพัฒนศึกษาพระนคร
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
วันที่..... 26-07-54
เลขทะเบียน..... 117000919
เลขหมู่..... 09 0376

๖๗831
2552
๑1

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินผลประโยชน์ พ.ศ. 2552
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมศิริ ศิริวงศ์พาการ

พ.ศ. : 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรมกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการสุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดของตัวอย่างจากสูตรยามาเน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 ลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 และมีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 81.00

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

คำสำคัญ : การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

Title : Factors Affecting Employment State and Types of Jobs of Graduates in
Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon

Researcher : Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn

Year : 2009

Abstract

The aims of this research were to study the employment state and types of jobs occupied by the graduates as well as examining the relationship between their individual factors; sex, study areas and academic performances and their attributes factors; professional expertise, knowledge background and decency. Using Yamane formula, the samples were randomly selected from the former 400 graduates of the Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon in the academic year 2007. The results were as follows;

1) 91.50 % of graduates worked in the private sector and 69.00% of graduates were employed within 1-4 months. Further, it showed that 84.25% were graduates having jobs corresponding to their qualification and 81.00% of them were satisfied with the jobs.

2) The fields of study had a relationship with employment state and types of jobs with a statistical significance at .05. However, sex, academic performances, professional expertise, knowledge background and decency had no relationship with employment state and types of job.

Keyword: employment state and types of jobs

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2552 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2550 ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	5
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต	8
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	11
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	13
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม	15
ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
วิธีการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	34

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	35
การทดสอบสมมติฐาน	42
สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
สรุปผล	49
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	58
แบบสอบถาม	59
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามสาขาวิชา	33
4-1	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	35
4-2	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	36
4-3	จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ	37
4-4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	38
4-5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	39
4-6	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	40
4-7	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	41
4-8	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	42
4-9	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขา	43
4-10	การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-11	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความ คิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	45
4-12	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความ คิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	46
4-13	การเปรียบเทียบการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความ คิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม	47
4-14	จำนวนและร้อยละ การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาระดับกลางและมีแนวโน้มการพัฒนาคอนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยค่าดัชนีการพัฒนาคอนของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 0.778 อยู่ในระดับ 73 จาก 177 ประเทศ ซึ่งสูงกว่าจีนและเวียดนามแต่ต่ำกว่าญี่ปุ่น เกาหลี และสิงคโปร์ สำหรับการพัฒนาคอนภาพคนด้านการศึกษาขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว โดยจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 8.5 ปี ในปี 2548 และมีคนไทยที่คิดเป็นทำเป็น ร้อยละ 60 ของประชากร ส่วนการขยายโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีมากขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงนำความรู้ไปปรับใช้ของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ จึงเป็นประเด็นที่ต้องเร่งให้ความสำคัญระยะต่อไป แม้การศึกษาของแรงงานไทยที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 39.8 ในปี 2548 แต่ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานไทยยังต่ำเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และญี่ปุ่น ตลอดทั้งกำลังคนระดับกลาง และระดับสูงยังขาดแคลนทั้งปริมาณคุณภาพ และยังมีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.26 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 7 เท่า ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ยังอยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นจุดอ่อนของไทยในการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม รวมทั้งการวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศไทยและเป็นจุดจูงใจการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต และยกระดับขีดความสามารถของบุคคลที่เป็นกำลังแรงงานของประเทศ ให้มีความชำนาญด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลิตกำลังคนสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ ทำหน้าที่จัดการศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในแต่ละภาคส่วนนั้น ซึ่งมีคณะบริหารธุรกิจ จัดการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ เพื่อตอบสนองตอบความต้องการของภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรม โดยจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ประกอบด้วย สาขาวิชาการบัญชี การเงิน การตลาด การจัดการ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษธุรกิจ การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานนั้นควรพิจารณาใน 2 ด้าน โดยด้านแรกตอบสนองเชิงปริมาณ คือผลิตแรงงานในสาขาและระดับต่างๆ ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ ด้านที่สอง ตอบสนองในเชิงคุณภาพ คือบัณฑิตที่ผลิตออกไปมีความสามารถเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน และหากการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ไม่สามารถตอบสนองความ

ต้องการของตลาดแรงงานได้ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด หรือมีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการ จนอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงาน และทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา ปัญหาการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกถือเป็นเรื่องใหญ่ การที่ต้องพยายามหางานทำให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพราะถ้าทำงานต่ำกว่าระดับที่สำเร็จการศึกษา หรือมีรายได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็นเท่ากับเป็นการสูญเสียเงินภาษีอากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นไปอย่างไม่คุ้มค่า (ธานี คงเพ็ชร และสนทยา เขมวิรัตน์. 2550) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ได้งานทำภายในระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.9 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 12.2 และกำลังศึกษาต่อร้อยละ 2.2 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2550) และเมื่อเปรียบเทียบกับรายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2549 พบว่า บัณฑิตทำงานแล้วร้อยละ 74.88 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อร้อยละ 18.3 และกำลังศึกษาต่อร้อยละ 6.79 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550) จากการเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับสถาบันอุดมศึกษา ทั้งประเทศพบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีภาวะการได้งานทำที่สูงกว่า

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำของบัณฑิต เพื่อคณะบริหารธุรกิจจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร การพัฒนาสื่อ การวัดและการประเมินผล การจัดสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้มาจากการคำนวณตามสูตรของยามานะ

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 สาขาวิชา

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่

2.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

2.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน

2.3 คุณธรรมและจริยธรรม

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

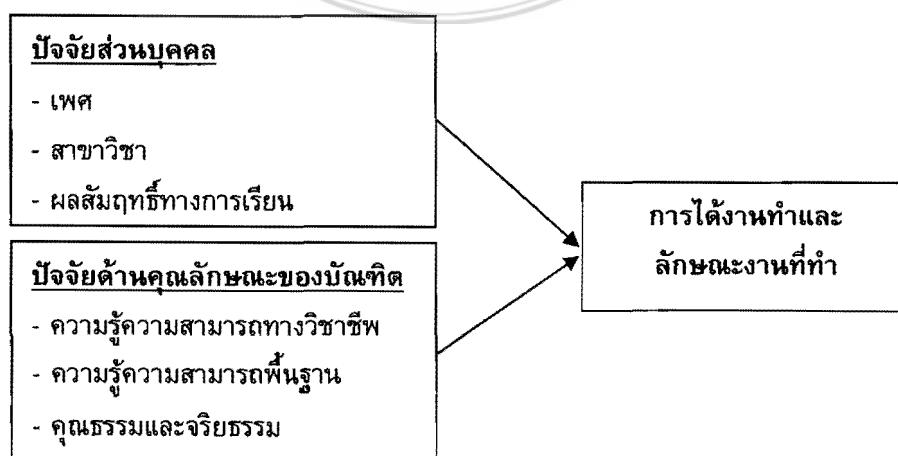
1.3.3 ระยะเวลาในการดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 – กันยายน 2552

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1.5 สมมติฐาน

1.5.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.5.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ หมายถึง สถานภาพการทำงาน ประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ

1.6.2 คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1.6.3 บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทุกสาขาวิชา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7.2 เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจ นำไปกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา วารสารต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 2.6 ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมีเนื้อหารวม 78 มาตรา แบ่งเป็น 9 หมวด และ 1 บทเฉพาะกาล โดยได้กำหนดภารกิจต่างๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

หมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8 การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 19 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา กฎมณียาไทย และการประยุกต์ใช้กฎหมาย

(4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ

2.1.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ได้กำหนดหลักการ การบริหารกิจการวิชาการ (Academic Affair) คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันให้ใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นภารกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดปัจจัยป้อนเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วยการมีอาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพ

ตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภายในและภายนอกสถาบัน นอกจากนี้ยังต้องมีการวางระบบและกลไกการประกันคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่งบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติดังนี้

1) ระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

1.1) สถาบันมีระบบและกลไกในการเปิดหลักสูตรใหม่หรือปิดหลักสูตรเดิมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมส่วนรวม ทั้งนี้โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรไว้ในแผนการผลิตบัณฑิตของสถาบัน

1.2) สถาบันมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3) สถาบันจัดระบบและกลไกการพัฒนาและประกันคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ได้แก่ การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์หลักสูตร การบริหารกิจการของหลักสูตร การดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร

1.4) มีการรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานหลักสูตรระดับต่างๆ ประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานครบทุกข้อ ร้อยละของบัณฑิตที่ผลิตได้ตรงตามแผน ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ทั้งนี้เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารกิจการหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่

2) กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

2.1) มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนอาจมีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study) การเรียนรู้แบบสรคินิยม (Constructivism) การสอนแบบเอส ไอ พี การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-Based Learning) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการดกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

2.2) การเรียนการสอนที่ยึดหลักการมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง นักศึกษากับอาจารย์ ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

2.3) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ แต่ยืดหยุ่นและ หลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งความยืดหยุ่นด้านช่วงเวลา เรียน และหรือด้านตำแหน่งและสถานที่เรียน และหรือด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนและการ ประเมินผล และหรือด้านอื่นๆ

2.4) มีการติดตามผลการเรียน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพ การสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

3) โครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนซึ่ง บุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

3.1) แสวงหาบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน

3.2) จัดหลักสูตรที่ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก

3.3) ติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการ สนับสนุนจากภายนอกสถาบัน

3.4) นำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และ ชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต

ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์ (2533) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ผู้ศึกษาวิชาชีพจะใช้เป็น องค์กรประกอบในการเพิ่มผลผลิตของงาน (Job Productivity) ได้แก่

- 1) ความรู้ในสาขาที่ตนเรียนมา (Field Knowledge)
- 2) ความรู้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Situational Knowledge)
- 3) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในงาน (Basic Skills)
- 4) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analytical Ability)
- 5) ความสามารถที่ถูกต้องกำหนดให้ (Allocative Ability)
- 6) มีทัศนคติและคุณค่าในทางที่ดี (Positive and Value)

ณรงค์ สมบัติใหม่ (2537) ได้ศึกษาคุณลักษณะแรงงานที่สถานประกอบการต้องการ แล้วสรุปเป็นคุณลักษณะที่แรงงานควรมีไว้ 3 ด้าน คือ

1) ด้านความรู้ความสามารถ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้วิชาการ ความรู้ในวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่เรียนสำเร็จมา ความรู้ความสามารถพิเศษต่างๆ ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน หรือทันเทคโนโลยี ความสามารถในการแก้ปัญหา การวางแผน การจัดการและระบบงาน และ ความสามารถในการใช้เหตุผล

2) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความแม่นยำ ความคล่องแคล่วในการทำงาน การวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหา การใช้เครื่องมือเครื่องจักรได้ถูกต้อง ทำงานเป็นระเบียบ เรียบร้อย

3) ด้านจิตพิสัย ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความสม่ำเสมอในการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน ความขยัน ความมีมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีลักษณะเป็นผู้นำ และ ผู้ตามที่ดี มีคุณธรรมในงานอาชีพ มีบุคลิกภาพดี มีความเสียสละ

สุชาญ โกติน (2547) กล่าวว่า คุณสมบัติของ “คน” ที่องค์กรหรือสถานประกอบการ ต้องการนั้น อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1) เป็นคนดี โดยปัจจัย (Factor) ของ “คนดี” ที่องค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ ต้องการได้แก่

1.1) การตรงต่อเวลา (Punctuality) เพราะส่วนมากในระบบอุตสาหกรรมนั้น ทำงานกันเป็นทีม (Teamwork) และมีกระบวนการผลิต (Production Process) ที่จะลงมือทำงานพร้อมกัน การตรงต่อเวลาจึงมีความสำคัญมาก

1.2) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty/Loyalty) เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่องค์กรหรือสถานประกอบการมีความต้องการสูง เพราะบุคลากรที่ดีต้องสามารถเป็นที่วางใจ และเชื่อถือได้ (Trustable/Reliability)

1.3) มีระเบียบวินัย (Good Discipline) เรื่องนี้นับว่ามีความสำคัญ เพราะมีบัณฑิตจำนวนไม่น้อยที่ต้องถูกให้ออกจากงานกลางคัน เพราะไปฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับในการทำงานของหน่วยงาน เพราะฉะนั้นการมีระเบียบวินัยที่ดีจึงเป็นความสำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง

1.4) มีจริยธรรมและศีลธรรม (Ethics & Morality) จริง ๆ แล้วในฐานะที่ประเทศเราเป็นประเทศที่คนส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาทุกคนจึงควรมีศีลธรรมประจำใจ และทุกอาชีพก็จะต้องมีจริยธรรมกำกับด้วย

1.5) มีพฤติกรรมดีและกิริยามารยาทเรียบร้อย (Good Behavior & Manners) รู้จักกาลเทศะและที่ต่ำที่สูง

1.6) เป็นนักมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) คือสามารถเข้ากันได้ดีกับนาย เพื่อน ลูกค้า และบุคคลทั่วๆ ไป ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาของทีมงาน หรือทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนร่วมงาน

2) เป็นคนเก่ง เพราะการเป็น “คนเก่ง” นั้นย่อมเป็นที่หมายปองของผู้บริหาร องค์กร หรือสถานประกอบการทั่วไป ปัจจัยสำคัญๆ ที่จะพิจารณาว่าท่านเป็นคนเก่งหรือไม่ อาจจะดูได้จากองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

2.1) มีวิสัยทัศน์ (Vision) คือบุคคลที่องค์กรหรือสถานประกอบการต้องการ จะต้องมียุทธศาสตร์กว้างไกลมาก ดังที่ฝรั่งเขาเรียกว่า Long Term Think หรืออย่างน้อยก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับ Vision ขององค์กรหรือสถานประกอบการที่เราจะเข้าไปทำงาน

2.2) มีทัศนคติหรือเจตคติเชิงบวก (Positive Attitude) โดยเฉพาะทัศนคติที่ดี ต่อการทำงาน คือ เป็นพวกมองโลกในแง่ดี (Optimist) มากกว่าพวกมองโลกในแง่ร้าย (Pessimist) หรือพูดง่าย ๆ คือตั้งใจและทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มกำลัง ไม่ขี้บ่น และอิจฉาริษยา

2.3) เป็นนักคิด (Thinker) และนักคิดริเริ่ม (Initiator) เพราะในวงการ อุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมผลิตหรืออุตสาหกรรมบริการ ทุกองค์กรหรือสถาน ประกอบการจะมีการทำงานเป็นทีม (Teamwork) ดังนั้น การคิดเป็นทีมหรือการคิดริเริ่มเป็นทีม จึงจะมีประโยชน์ต่อองค์กร หรือสถานประกอบการเป็นอย่างมาก

2.4) มีความรู้ในงานดี (Job Knowledge) ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญมากทีเดียว คือ มีความรู้เกี่ยวกับงาน เช่น จะเป็นนักบัญชี นักการเงิน ก็ต้องรู้เรื่องระบบต่างๆ เกี่ยวกับการเงิน หรือการบัญชีเป็นอย่างดี หรือถ้าจะไปอยู่ทางฝ่ายบุคคลก็ต้องรู้เรื่อง Human Resource Management อย่างดี ถ้าเป็นการตลาดก็ต้องรู้เรื่อง Marketing Management หรือนักขายก็ต้อง รู้เรื่อง Sales Management ฯลฯ อย่างนี้เป็นต้น

2.5) มีความสามารถ (Ability) คนเรานั้นจะมีเพียงแต่ความรู้จากมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาไม่ได้ แต่จะต้องมีความสามารถพอที่จะนำความรู้นั้นๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในการทำงาน ไม่ใช่พวกความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด ดังนั้น จึงเน้นเรื่องของความเก่งใน ด้านของการนำเอาความรู้มาใช้ (Implementation) ให้มากที่สุด

2.6) รู้จักพัฒนาตนเอง (Self-Development) และต้องสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เช่น ในบางองค์กรหรือสถานประกอบการ อาจจะมีการทำงาน เป็นกะ (Shift Work) ก็สามารถทำได้ หรือการทำงานอาจจะต้องมีการเดินทางบ่อยๆ ก็สามารถ ปรับตัวกับสภาพการทำงานได้เป็นอย่างดี

3) ความสามารถพิเศษ เพราะเป็น “คนพิเศษ” เป็นคุณสมบัติที่สามารถช่วยให้นักศึกษา หรือบัณฑิตได้รับการพิจารณาเป็นคนพิเศษ ได้แก่

3.1) เป็นนักแก้ปัญหา (Problem-Solver) ได้ดี คือ บัณฑิตรุ่นใหม่ไม่นอกจาก จะคิดเป็นทำเป็นแล้ว จะต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาให้เป็นด้วย การทำงานจึงจะไม่มีอุปสรรคและจะเป็นที่ชื่นชมของเพื่อนฝูงและผู้บริหารเสมอ แต่บางคนเมื่อเข้าไปทำงานแล้วกลับกลายเป็น

พวกสร้างปัญหา (Problem-Maker) ก็คงจะอยู่ทำงานกับเขายากลำบาก โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าคงเป็นไปได้ยาก

3.2) สามารถขับรถยนต์หรือมอเตอร์ไซค์ได้ โดยมีใบอนุญาตขับอย่างถูกต้อง

3.3) สามารถเล่นดนตรี ร้องเพลง และเล่นกีฬาได้อย่างดี เพราะทั้งองค์กรหรือสถานประกอบการส่วนใหญ่ จะมีกิจกรรมต่างๆ มากมายที่บัณฑิตจะเข้าไปอยู่ในกลุ่มต่างๆ ได้

3.4) มีความรู้ด้านภาษาอย่างดี โดยเฉพาะภาษาที่องค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ ต้องการมาก คือ ภาษาอังกฤษ (English) โดยต้องมีความสามารถทั้งด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียนให้อยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะองค์กรหรือสถานประกอบการที่เป็นระบบสากล หรือ International ในยุคของ Globalization แต่อาจจะมีภาษาอื่นๆ อีกแล้วแต่องค์กรหรือสถานประกอบการแต่ละแห่งจะกำหนดไว้ เช่น ภาษาญี่ปุ่น (Japanese) ภาษาฝรั่งเศส (French) ภาษาเยอรมัน (German) ภาษาจีนกลาง (Mandarin) เป็นต้น

3.5) มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (Computer) และมีความรู้ในเรื่องของสารสนเทศ (Information Technology - IT) ดีพอสมควร เพราะโลกในยุคปัจจุบันต้องการใช้ความรู้ทางด้านนี้มาก บัณฑิตจึงควรแสวงหาความรู้ทางด้านนี้ไว้บ้าง

3.6) มีความรู้ด้าน ISO9000 ISO14000 ISO18000 ตลอดจนการจัดกิจกรรม 5 ส ไว้บ้าง โดยเฉพาะพวกวิศวกรรุ่นใหม่ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบ TPM (Total Productive Maintenance) ไว้บ้าง เพราะชีวิตในการทำงานจะต้องนำไปใช้จริง

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดตัวแปรด้านคุณลักษณะของบัณฑิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม และจริยธรรม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

บloom (Bloom, 1976) กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์แบ่งออกเป็น 3 หมวดใหญ่ๆ ดังนี้

1) พฤติกรรมทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมรรถภาพทางสมอง อันได้แก่ ความจำ ความนึกคิด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา แบ่งออกเป็น 6 ระดับ จากความรู้ขั้นต่ำไปหาขั้นสูงได้แก่

1.1) ความรู้ ความจำ (Knowledge) ได้แก่ การจำได้ ทราบ รู้ พูดตามได้ จดบันทึกได้ จำรายชื่อได้ ฯลฯ เป็นความรู้ขั้นต่ำ

1.2) ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่นำไปหายากที่สุด ได้แก่ สามารถแปลได้ อธิบายความหมายได้ และสรุปหรือตีความได้

1.3) ความสามารถนำความรู้ไปใช้ (Application) เป็นความรู้ขั้นสูงขึ้นมาอีกขั้น ได้แก่ การแปลความหมายได้ ดัดแปลงได้

1.4) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ วิเคราะห์ได้ คำนวณออกมาได้ ตรวจสอบ ตีราคาได้

1.5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นเรื่องของความสามารถในการนำองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ได้แก่ การวางแผนได้ ประกอบได้ จัดตั้งได้ บริหารได้ ออกแบบได้

1.6) การประเมิน (Evaluation) หมายถึง การตัดสินเรื่องคุณค่า หรือประโยชน์ของเนื้อหาและวิธีการต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การตัดสินเรื่องคุณภาพและปริมาณ จะจัดทำภายในขอบเขตเนื้อหา และวิธีการที่นำมาใช้อาจเป็นหลักเกณฑ์ที่สร้างขึ้น หรือได้รับมอบหมาย ได้แก่ การเปรียบเทียบได้ การวัดได้ การเลือกได้ การจัดอันดับได้

2) พฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านจริยธรรมหรือจิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้จะแสดงออกมาทางความรู้สึก ทำทาง จิตใจ ได้แก่ความรู้สึกและอารมณ์ (Feeling and Emotion) ค่านิยม (Value) ความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) คุณธรรมจริยธรรม (Ethic) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

2.1) ขั้นรับรู้ (Reception) ว่าจะรับรู้ ไม่รับรู้ เร็ว ช้า ต่างกัน ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดหรือแสดงออกต่างกัน

2.2) การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Response) บางคนเร็ว บางคนช้า การตอบสนองเร็ว ช้า จึงต่างกันด้วย

2.3) ค่านิยม (Value) คือ คุณค่าของการตอบสนอง การแสดงออกว่ามีค่านิยมเป็นอย่างไร

2.4) การจัดเลือกค่านิยม (Organization) การจัดเลือกคัดเอาจากคุณค่าของสิ่งที่ได้รับจากสิ่งเร้าเอาไว้ลำดับต่างๆ กัน แล้วแต่ค่านิยมของแต่ละคน เช่น บางคนชอบฟังเพลงเป็นลำดับหนึ่ง ชอบดูภาพยนตร์เป็นลำดับสอง การเลือกค่านิยมของคนจึงต่างกัน

2.5) อุดมการณ์ที่เกิดจากค่านิยม (Characterization) กล่าวได้ว่า คนเรานั้นต่างกัน รับรู้ต่างกัน ตอบสนองต่างกัน การสร้างค่านิยม อุดมการณ์ในขั้นนี้จะแตกต่างกันด้วย แต่ถ้าได้รับการอบรมในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน อุดมการณ์ ค่านิยมก็จะเหมือนกัน คล้ายกัน ใกล้เคียงกันมากขึ้น

3) พฤติกรรมด้านหัตถการหรือทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านนี้เรามองในแง่ของการพัฒนา ความคล่องแคล่วว่องไว การใช้ประสาท กล้ามเนื้อ อวัยวะต่างๆ ในการเคลื่อนไหว การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การสั่งการ ความสัมพันธ์ของระบบประสาทต่างๆ

เมทาวี วงศ์ไวยโรจน์ (2545) กล่าวถึง ความรู้ (Knowledge) ที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่หรือไม่ตรงทีเดียว แต่ก็อาจจะใช้

ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการให้ปฏิบัติงานได้ และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมามีเป็นขั้นพื้นฐานให้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เช่นกัน

คลังปัญญาไทย (<http://www.panyathai.or.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552) ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพไว้ดังนี้

คำว่า วิชาชีพ มาจากคำสนธิ คือ “วิชา” และ “อาชีพ” ถ้าสังเกตแล้วจะเห็นว่าวิชาชีพนั้นไม่ใช่อาชีพธรรมดา แต่ประกอบด้วย “วิชา” ด้วย ดังนั้นอาชีพทุกอาชีพไม่ได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพทั้งหมด มีเพียงบางอาชีพเท่านั้นที่ได้รับเกียรติถือว่าเป็นวิชาชีพ

องค์ประกอบความเป็นวิชาชีพ ในการที่จะเรียกว่าเป็นวิชาชีพได้นั้น ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ปรมาจารย์ด้านกฎหมายท่านหนึ่งในสังคมไทย ได้อธิบายไว้จะต้องประกอบด้วยลักษณะอย่างน้อย 3 ลักษณะ ด้วยกัน ได้แก่

- 1) เป็นอาชีพที่เป็นการงานที่มีการอุทิศตนทำไปตลอดชีวิต
- 2) การงานที่ทำนั้น ต้องได้รับการสั่งสอนอบรมเป็นวิชาชีพชั้นสูง ในลักษณะอบรมกันหลายปี
- 3) ผู้ทำงานประเภทนั้น จะต้องมิใช่ชุมชน หรือเป็นหมู่คณะ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีสำนักในจรรยาบรรณ เกียรติยศ และศักดิ์ศรี ตลอดจนมีองค์กรและกระบวนการเพื่อสอดส่องพิทักษ์รักษากฎขนบธรรมเนียม เกียรติศักดิ์ ศักดิ์ศรี นั้นด้วย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ชาญชัย อินทรประวัตติ (2539) ได้สรุปความสามารถของบัณฑิตที่นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชามีความต้องการมากไว้ดังนี้

- 1) ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- 2) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้
- 3) ความรอบรู้ในสาขาวิชาของตนเอง
- 4) ความรับผิดชอบต่องานต่างๆ ของตนเอง
- 5) ความขยันอดทน
- 6) ความกระตือรือร้น
- 7) ความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่
- 8) ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 9) ความคิดสร้างสรรค์
- 10) สุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง

ยรรยง ขันนัแข็ง (2545) กล่าวว่า ผู้ที่เป็นฝ่ายนายจ้าง หมายถึง บุคคลในฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารทั้งหมด ตั้งแต่หัวหน้าคนงานระดับแรกไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง ย่อมประสงค์ที่

จะมีลูกจ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายของการประกอบธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมนั้นบรรลุผล ซึ่งสิ่ง
ที่ฝ่ายนายจ้างปรารถนาที่จะได้รับจากลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ได้แก่

1) การทำงานเต็มเวลา สถานประกอบการทุก ๆ แห่ง มักจะมีการกำหนดเวลา เริ่ม
ทำงานและเวลาเลิกงานของลูกจ้างไว้ การที่ลูกจ้างมาทำงานและเลิกงานตรงตามกำหนดเวลา
รวมทั้งมีตัวตนอยู่ และทำงานตลอดเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว ย่อมเป็นความปรารถนาอย่าง
แรกของนายจ้างทุกคน การทำงานเต็มเวลา ยังหมายถึงการไม่หยุด ไม่ลา และไม่ขาดงานในวัน
ทำงานปกติด้วย

2) การทำงานเต็มประสิทธิภาพ ลูกจ้างแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน หากลูกจ้างได้ทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถอย่าง
เต็มที่แล้ว นายจ้างทุกคนย่อมพึงพอใจที่จะได้รับผลงานที่มีคุณภาพจากการปฏิบัติงานของ
ลูกจ้างดังกล่าว

3) การทำงานตามคำสั่ง นายจ้างย่อมไม่ต้องการลูกจ้างที่ไม่เชื่อฟัง ละเลย หรือชอบ
ขัดคำสั่งของนายจ้างอยู่เสมอโดยไม่มีเหตุผลที่ดี ลูกจ้างที่ทำงานตรงตามคำสั่งทันทีย่อมเป็นที่
ปรารถนาของนายจ้างในทุกสถานประกอบการ

4) การรักษาประโยชน์ของนายจ้าง เนื่องจากการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรม
เป็นการแสวงหาประโยชน์ นายจ้างย่อมหวังให้ลูกจ้างทุกคนช่วยสอดส่อง ดูแล ป้องกันและ
รักษาประโยชน์ของนายจ้างทุกทาง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมี
ประสิทธิภาพ หรือไม่ยอมให้ผู้ใดมาเบียดบังผลประโยชน์ของนายจ้างต่อไป

5) ความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมย่อม
ต้องมีคนทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก ต่างคนต่างมีหน้าที่ซึ่งจะต้องประสานกัน หากการ
ทำงานร่วมกันมีข้อขัดข้องหรือขัดแย้งหรือมีลักษณะต่างคนต่างทำย่อมทำให้กิจการงานไม่อาจ
ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วและบรรลุวัตถุประสงค์ บางครั้งก็เกิดความเสียหายร้ายแรงได้
นายจ้างทุกคนจึงมีความประสงค์จะให้ลูกจ้างทุกคนทุกตำแหน่งหน้าที่ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน
เป็นเสมือนหนึ่งเครื่องจักรที่มีฟันเฟืองใหญ่ เล็ก ประกอบกัน มีลักษณะการทำงานเป็นทีม

6) ความจงรักภักดี นายจ้างทุกคนย่อมประสงค์ที่จะให้ลูกจ้างทุกคนที่มีคุณภาพได้
อยู่ทำงานร่วมกับนายจ้างนานที่สุดจนกว่าจะเกษียณอายุหรือจนกว่านายจ้างจะเลิกกิจการ
ไม่ลาออกหรือละทิ้งนายจ้างไปเป็นลูกจ้างผู้อื่น ความจงรักภักดียังหมายถึง การไม่นำความลับ
ในการประกอบธุรกิจ หรือความลับในการประกอบอุตสาหกรรมของนายจ้างไปเปิดเผยด้วย

7) ความเคารพและยอมรับนับถือ นายจ้างในประเทศไทยยังคงยึดถือความเป็น
ผู้ใหญ่ผู้น้อยอยู่มาก ดังนั้นบุคลากรฝ่ายนายจ้างทุกระดับ จึงยังคงหวังที่จะได้รับความเคารพนพ
นอบจากลูกจ้างและต้องการให้ลูกจ้างยอมรับนับถือในความเป็นผู้ใหญ่กว่าด้วย

8) ความซื่อสัตย์สุจริต ความปรารถนาร่วมกันของนายจ้างทุกคนก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริตของลูกจ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานที่เกี่ยวกับการเงินหรือวัตถุมูลค่า ความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของลูกจ้าง

9) ความอดุสาหะและความขยันขันแข็ง ลูกจ้างที่มีความพร้อมที่จะทำงานอยู่เสมอมิความอดุสาหะต่อการทำงานที่รับมอบหมายและความขยันขันแข็ง ย่อมเป็นลูกจ้างในอุดมคติของนายจ้างอย่างหนึ่ง

10) ความคิดสร้างสรรค์ ลูกจ้างที่มีความคิดสร้างสรรค์ย่อมช่วยให้นายจ้างประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ นายจ้างจึงใฝ่ฝันที่จะได้ลูกจ้างประเภทนี้

11) ความเอาใจใส่ในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอมจะทำให้ลูกจ้างทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ยิ่งขึ้น อันเป็นความต้องการของนายจ้างทุกคน

12) การไม่ร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน นายจ้างทุกคนย่อมไม่ประสงค์จะให้ลูกจ้างของตนจัดตั้งสหภาพแรงงานหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน เพราะสหภาพแรงงานจะเรียกร้องและต่อรองกับนายจ้างทำให้นายจ้างขาดความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของตน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2.5.1 ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมที่แรงงานประพฤติปฏิบัติอยู่เป็นประจำเป็นสิ่งที่ดีฉลาดแรงงานให้ความสำคัญอย่างสูง ซึ่งมีบุคคลหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

กีรติ บุญเจือ (2519) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่งในสิ่งที่ดีงาม ที่ถูกต้อง ตรงข้ามกับกิเลส

กู๊ด (Good. 1973) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1) คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ทำงานเคยชิน

2) คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิด และมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2534) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม หมายถึง การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

ชัชชัย กลุ่มทวีพร (2541) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นปรัชญาสาขาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางจริยธรรมของมนุษย์ สะท้อนให้เห็นถึงความประพฤติที่ดีและไม่ดีของคนในสังคม ช่วยให้เราสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมที่ไม่ดีได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น จริยธรรมจึงเป็นเสมือนแนวทางหรือหลักปฏิบัติของมนุษย์ในสังคม

วิทย์ วิศทเวทย์ และเสฐียรพงษ์ วรรณปก (อ้างถึงใน ชัชพรรษ พูอินหลง. 2546) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นหลักธรรมคำสอนว่าด้วยความประพฤติ เป็นหลักให้บุคคลยึดถือในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี แต่จริยธรรมไม่ใช่กฎหมาย คนมีจริยธรรมเพราะคนนั้นมีแรงจูงใจที่จะมีจริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

วศิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชัยมูล (2548) ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า เป็นแบบแผนความประพฤติหรือความมีสำนึกต่อสังคมในทางที่ดี โดยไม่มีกฎหมายคอยควบคุม ชี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มสังคมหรือการยอมรับในสังคมนั้นๆ เป็นหลัก โดยส่วนใหญ่จริยธรรมจะเกี่ยวข้องกับการคิดและตัดสินใจได้ว่าสิ่งไหน ควร-ไม่ควร ดี-ไม่ดี ถูก-ผิด

2.5.2 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญในสังคมที่จะนำความสุขสงบและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้นๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาดและสว่างในจิตใจ

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นความประพฤติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้อง ดีงาม รวมถึงการทำหน้าที่ของตนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นในสิ่งที่ควรละเว้น ประกอบการและดำรงชีวิตอย่างฉลาด ด้วยสติและปัญญา รู้เหตุรู้ผลรู้กาลเทศะ กระทำทุกอย่างด้วยความรอบคอบ เสียสละอุทิศตน มุ่งมั่นและบากบั่น

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม จึงเป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ของชาติ และสังคมเครื่องชี้วัดความเจริญความเสื่อมของสังคมจริยธรรมเป็นเรื่องที่จำเป็นยิ่งสำหรับทุกคน ทุกหมู่เหล่าและทุกอาชีพ สังคมจะอยู่รอดและเป็นสุขได้ ก็ด้วยจริยธรรม

2.5.3 องค์ประกอบของคุณธรรมและจริยธรรม

1) ระเบียบวินัย (Discipline) การที่สังคมจะมีระเบียบวินัย ในสังคมจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงของสังคม อันได้แก่ กฎหมาย จารีต ประเพณี

2) สังคม (Society) การรวมกลุ่มกันเป็นสังคมหรือประกอบกิจกรรมใด ในสังคมก็ตามจะต้องมีแบบแผน มุ่งเน้นหรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

3) อิสระเสรี (Autonomy) การมีอิสระเสรีนั้นสังเกตได้จากการที่บุคคลในสังคมมีเสรีภาพในการปกครองตน

2.5.4 ประเภทของคุณธรรมและจริยธรรม

1) คุณธรรมและจริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคลแสดงออกทางพฤติกรรมภายนอกที่ปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ความรับผิดชอบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมีวินัย การตรงต่อเวลา เป็นต้น

2) คุณธรรมและจริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลตามสภาพของจิตใจและสภาวะแวดล้อม เช่น ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู กตเวที เป็นต้น

2.5.5 คุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะของคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เห็นเด่นชัดในด้านหนึ่งและมีความแตกต่างจากคุณธรรมและจริยธรรมด้านอื่นๆ ทั้งนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการศึกษามากมายหน่วยงานได้กำหนดโครงสร้างจริยธรรม พร้อมทั้งกำหนดคุณลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ดังนี้

1) ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจ มีความละเอียดรอบคอบ มีความพากเพียรพยายามเพื่อให้งานหรือภาระที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย

2) ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ตรงต่อความเป็นจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

3) ความมีเหตุผล หมายถึง การรู้จักใช้สติปัญญา ไตร่ตรอง คิดใคร่ครวญ หรือพิสูจน์ สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประจักษ์ โดยไม่ผูกพันกับอารมณ์ และความยึดมั่นในความคิดของตนเอง

4) ความกตัญญู กตเวที หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณของบุคคลผู้มีอุปการคุณ หรือ สิ่งอันมีคุณต่อมนุษย์เรา และแสดงออกถึงความสำนึกในบุญคุณนั้นด้วยการตอบแทนคุณ อาจกระทำด้วยสิ่งของหรือการกระทำอย่างนอบน้อม

5) ความอดุสาหะ หมายถึง ความพยายามอย่างยืงยวด เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการงานหรือกิจกรรมที่ทำด้วยขันขันแข็งกระตือรือร้น อดทน ถึงแม้จะประสบปัญหาหรืออุปสรรคขัดขวางก็ไม่ยอมแพ้และไม่ย่อท้อ

6) ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว รวมทั้งมีความรักในหมู่คณะของตน

7) ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติของตนเองให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณทางสังคม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายและศีลธรรม

8) ความเสียสละ หมายถึง การลดละความเห็นแก่ตัว การแบ่งปันแก่คนที่ควรให้ด้วยทรัพย์สิน กำลังกาย และกำลังปัญญาของตนเอง

9) ความประหยัด หมายถึง การใช้สิ่งของหรือใช้จ่ายอย่างระมัดระวังและพอเหมาะพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยจนเกินฐานะของตน

10) ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตนด้วยความเที่ยงตรง การพิจารณาเรื่องราวต่างๆ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่มีความลำเอียงหรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

11) ความเมตตา กรุณา หมายถึง ความรักใคร่ปรารถนาจะให้อื่นเป็นสุข และมีความสงสารอยากจะช่วยให้อื่นพ้นจากความทุกข์

2.5.6 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นมาตรฐานความประพฤติของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างจรรยา คือความประพฤติ และธรรม คือเครื่องรักษาความประพฤติ การประกอบอาชีพใดๆ ก็ตาม ผู้ประกอบอาชีพจะต้องคำนึงถึงผลต่อสังคมภายนอกเสมอทั้งนี้ก็ต้องไม่ใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ผิด หากประกอบอาชีพโดยไม่จริยธรรม ผลเสียหายจะตกอยู่กับสังคมและประเทศชาติ ฉะนั้นคุณธรรมและจริยธรรมจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม มีดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละสาขาได้ใช้วิชาชีพในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
- 2) ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในงานของตน
- 3) งานส่งเสริมและควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ในเรื่องของความปลอดภัยและการบริการที่ดี
- 4) ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพไม่เอาัดเอาเปรียบผู้บริโภค และไม่เห็นแก่ตัว ทั้งนี้จะต้องยึดหลักโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้บริโภคเสมอ
- 5) ช่วยให้การธุรกิจของผู้ประกอบอาชีพมีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีความเอื้อเฟื้อต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

2.5.7 คุณธรรมและจริยธรรมที่ควรปฏิบัติสำหรับการประกอบอาชีพ

1) คุณธรรมและจริยธรรมที่ผู้ประกอบอาชีพควรประพฤติ หลักในการยึดถือปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพทั่วไปพึงการกระทำเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน และร่วมมือรับผิดชอบในสังคม ควรมีดังนี้

- 1.1) ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.2) การมีจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม
- 1.3) ความน่าเชื่อถือและความปลอดภัยในบริการ
- 1.4) การมีจรรยาอาชีพและดำเนินกิจการอย่างมีคุณภาพ
- 1.5) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อลูกค้า
- 1.6) การเคารพสิทธิและรักษาผลประโยชน์ของผู้อื่น
- 1.7) การใช้จริยธรรมในการติดต่อสื่อสาร

- 1.8) การสร้างสัมพันธภาพกับชุมชน
- 1.9) การสร้างวินัยในการประกอบอาชีพ
- 1.10) การดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- 1.11) การให้แหล่งข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง
- 1.12) การประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์

2) วิธีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นหลัก ปัจจุบันนี้โลกเรากำลังมีปัญหาด้านศีลธรรม ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรม ในหลายๆ อาชีพ ฉะนั้นจะต้องมีการพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น และสร้างเสริมต่อสิ่งที่ยังขาดอยู่ให้มีขึ้น วิธีการนำมาใช้สร้างจริยธรรมสามารถทำได้ ดังนี้

- 2.1) การอบรมตามหลักของศาสนา
- 2.2) การปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 2.3) การสอนให้รู้จักความเมตตาต่อผู้อื่น
- 2.4) การสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2.5) การใช้อิทธิพลของกลุ่มให้เกิดความคล้อยตาม
- 2.6) การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์
- 2.7) การจัดสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ในทางที่ดี

2.6 ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

(<http://www.bus.rmutp.ac.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552)

ย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2443 สถานศึกษาที่ในปัจจุบันมีชื่อว่า "คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร" ถือกำเนิดมาจาก "โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์" โดยมีนาย เอ็ม วี นาธาน เป็นผู้อำนวยการท่านแรก ทั้งนี้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่แรก ซึ่งส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะ (หรือที่เรียกว่าการอาชีวศึกษาในเวลาต่อมา) เพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญ ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งจนสามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพครู วิชาแพทย์ วิชาช่างวัด วิชาเพาะปลูก วิชาหัตถกรรม และวิชาการค้า เป็นต้น ในระยะแรกนั้น โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ เน้นการเรียนการสอนเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ในเวลาต่อมาได้ขยายหลักสูตรเพิ่มขึ้น โดยมีทั้งวิชาสามัญ วิชาค้าขาย และวิชาการบัญชี

จุดเริ่มต้นของโรงเรียนพณิชยการ ในปี พ.ศ. 2445 โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ ได้กลายเป็น "โรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม" อันเป็นจุดเริ่มต้นของโรงเรียนพณิชยการที่แท้จริง อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันนั้น "โรงเรียนพณิชยการวัดราชบูรณะ" ก็ถือกำเนิดขึ้นตามมา และในปี พ.ศ. 2449 ก็ได้ยุบรวมกับโรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม ซึ่งในปีเดียวกันนี้เอง ท่านผู้หญิงแพ พิศโยทิต ได้สร้างอาคารเรียนมอบให้แก่กระทรวงธรรมการที่วัดแก้วฟ้าล่าง ทำให้โรงเรียนพณิชยการวัดมหาพฤฒาราม

ได้ย้ายมาอยู่ในสถานที่ดังกล่าว และได้เปลี่ยนชื่อ ให้สอดคล้องกับสถานที่เป็น "โรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง"

ยุคทองของโรงเรียนพณิชยการ ในช่วงเวลานั้นวิชาการอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจ จากนักเรียน และผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ทำให้กิจการ ของโรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง เจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้สถานที่เรียนเดิมนั้นคับแคบ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2472 ได้ แบ่งให้การเรียนชั้นต้น เรียนที่โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม (ต่อมาย้ายมาเรียนที่โรงเรียนวัดหัว ลำโพง) ส่วนการเรียนชั้นสูง ยังคงอยู่ที่ โรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ในปีเดียวกันนั้นเอง "โรงเรียนพณิชยการวัดสามพระยา" จะถือกำเนิดขึ้น หากแต่โรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่างก็ยังมีผู้สนใจเรียนอย่างคับคั่งเช่นเดิม ทำให้การแบ่งการเรียนเป็นสอง ระดับ ในแต่ละสถานที่ ยังคงต้องดำเนินต่อไป จนกระทั่งปี พ.ศ. 2478 จึงผนวกกับเข้ามาเรียน ในสถานที่เดียวกัน ที่โรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง

จุดเริ่มต้นในนาม "โรงเรียนพณิชยการพระนคร" ในขณะที่กิจการของโรงเรียน พณิชยการวัดแก้วฟ้าล่างดำเนินไปด้วยดีนั้น โรงเรียนพณิชยการวัดสามพระยาได้ย้ายไปอยู่ที่ วัดเทวราชกุญชรและได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพณิชยการวัดเทวราชกุญชร" ในปี พ.ศ. 2481 ต่อมาในปี พ.ศ. 2483 จึงได้ย้ายมารวมกับโรงเรียนพณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง และเปลี่ยน ชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพณิชยการพระนคร" โดยมีนายทวิสวัสดิ์ บุญหลง เป็นผู้อำนวยการท่าน แรกโดยได้ย้ายสถานที่ตั้งจากเดิมมาอยู่ที่ "โรงเรียนภาษาต่างประเทศวัดบพิตรพิมุข"

ก่อนที่จะย้ายมาสู่ "วังสน" ของเสด็จพ่อกรมหลวงชุมพรฯ เนื่องจากสถานที่ของโรงเรียน ภาษาต่างประเทศ วัดบพิตรพิมุขคับแคบไม่เพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น จึงย้ายไปอยู่ ที่ "วังบูรพาภิรมย์" ในปี พ.ศ. 2487 ต่อมาเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นจึงจำเป็นต้องย้ายไปอยู่ที่ "วังจันทร์เกษม" จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จวบจนสงครามสงบจึงกลับมาอยู่ที่วังบูรพาภิรมย์อีก ครั้งหนึ่ง ในปี พ.ศ. 2488 อย่างไรก็ตามในอีก 2 ปีถัดมา เจ้าของต้องการสถานที่คืน โรงเรียน พณิชยการพระนครจึงได้ย้ายไปอาศัยเรียนอยู่ที่ "โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย" ชั่วคราว ต่อมากรมอาชีวศึกษาต้นสังกัดได้ซื้อที่ดินบริเวณ "วังสน" หรือ วังของกรมหลวงชุมพรเขตอุดม ศักดิ์ ที่ถนนพิษณุโลก จากทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างเป็นสถานที่ตั้งโรงเรียน พณิชยการพระนครอย่างถาวร ทั้งนี้ได้มีการวางศิลาฤกษ์โดยจอมพล ป.พิบูลย์สงคราม เมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2491 และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จโรงเรียนพณิชยการพระนคร จึงได้ ย้ายมาเปิดการเรียนการสอน ณ สถานที่แห่งนี้ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2492

ก้าวขึ้นเป็น "วิทยาลัยพณิชยการพระนคร" ในปี พ.ศ.2511 กระทรวงศึกษาธิการได้เปิด โอกาสให้โรงเรียนพณิชยการสามารถยกฐานะเป็น "วิทยาลัยพณิชยการ" ได้โดยขยายการจัด การศึกษาได้ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดังนั้น เมื่อโรงเรียนพณิชยการพระนคร จัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นดังกล่าว จึงได้ เปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยพณิชยการพระนคร" (The Bangkok Commercial College) ตั้งแต่วันที่

1 พุทธศักราช พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา ยกกระดับเป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พณิชยการพระนคร" ในปี พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้ง "วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา" ขึ้นโดยมีฐานะเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่ง ให้มีการ จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยรับนักศึกษาที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเข้าศึกษา ต่ออีก 2 ปี ดังนั้น จึงมีการรวมสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา 28 แห่งเข้าด้วยกันโดยมีวิทยาลัย พณิชยการพระนครรวมอยู่ด้วย วันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกกระดับจากวิทยาลัยเป็นสถาบัน และพระราชทานชื่อใหม่ ให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ทำให้วิทยาลัย พณิชยการพระนคร ได้ยกกระดับเป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการ พระนคร"

"มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร" อนุสนธิจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการรวมการจัดการศึกษาทุกระดับ ไว้ในกระทรวงเดียวกัน คือกระทรวงศึกษาธิการ และให้สถาบันอุดมศึกษา ที่สอนใน ระดับอุดมศึกษา มาอยู่ในสังกัดเดียวกัน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งยังมิ การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีการบริหารจัดการการศึกษา ที่เป็นอิสระคล่องตัว ยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 ทำให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กลายเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สู่... คณะบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งเกิด จากการปรับปรุงพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล พ.ศ.2548 สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตอบสนอง นโยบาย รัฐบาลด้านการปฏิรูปการศึกษา และนำพาประเทศสู่การแข่งขันกับนานาประเทศ เพื่อ ตอบสนองการพัฒนาประเทศโดยรวม เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคน โดยขยายฐานการ ให้บริการอุดมศึกษาให้มากขึ้นมุ่งให้การจัดการศึกษาระดับอุดม ศึกษา มีความคล่องตัว

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์ในการผลิต และพัฒนากำลังคนระดับสูง ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้สามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อความสามารถในการพึ่งตนเอง และการแข่งขันในระดับนานาชาติ ให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน ในการให้คำปรึกษา แนะนำ การวิจัย และการพัฒนาการทดสอบเพื่อการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคม อนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม อันเป็นจารีตประเพณี รวมทั้งศิลปปรีชาญาณ และศิลปประยุกต์ เพื่อให้เป็น ศูนย์รวมของชุมชน

วิสัยทัศน์ (Vision)

ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรม บนพื้นฐานเทคโนโลยีแห่งโลกอาชีพสู่สากล
ปรีชาญาณ

สร้างบัณฑิตคู่คุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี นำบริหารธุรกิจสู่โลกสากล

เป้าประสงค์ (Goal)

- 1) เป็นแหล่งการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่เข้มแข็ง และได้มาตรฐานสากล
- 2) สร้างคนคุณภาพสู่โลกอาชีพ (สร้างคนเก่งและคนดีที่มีทักษะวิชาชีพ)
- 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เป็นแหล่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
- 5) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงบูรณาการเพื่อการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

ภารกิจ (Mission)

- 1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นวิชาชีพพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สามารถสร้างบัณฑิตพร้อมเข้าสู่อาชีพ
- 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต ภาคบริการ และชุมชน
- 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อการสร้างอาชีพอิสระ และการพัฒนาอาชีพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และรักษาสีงแวดล้อม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันดา เทือกขันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539 โดยทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร และการนิเทศ ด้านการฝึกอบรมและการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการนิเทศ

ด้านการฝึกอบรมและการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน

ดวงพร อ่อนหวาน (2542) ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป คณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ปีการศึกษา 2535-2540 ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตมีความเห็นต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก ด้านผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิตมีความสามารถทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวและทัศนคติต่ออาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

สกรินทร์ อยู่ผ่อง (2543) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการและด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก และผลการสมมุติฐานการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งแผน ก และแผน ข มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หอมจันทร์ จรรยาเอก (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การ นครราชสีมา ปีการศึกษา 2538-2543 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานบริษัทเอกชน และใช้เวลา 1-3 เดือนในการหางานทำ หลังสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงาน สำหรับผู้ที่เคยเปลี่ยนงานส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากหมดสัญญาจ้าง และค่าตอบแทนต่ำ ผู้สำเร็จส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาชีพ และสามารถนำความรู้จากการศึกษาตามหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 7,000-7,900 บาท และมีความพึงพอใจงานที่ทำมาก ส่วนสาเหตุที่จะส่งผลให้ไม่พอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ รายได้ต่ำ รองลงมา ได้แก่ ขาดความก้าวหน้าในงานที่ทำภาระงานมากเกินไป และสวัสดิการมีน้อย

ผดุง พรหมมูล และคณะ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกสถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเข้ารับการศึกษาบัณฑิตที่มีงานทำมาแล้วร้อยละ 67.68 แต่ภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้วจำนวนบัณฑิตมีงานทำมากขึ้นเป็นร้อยละ 85.52 และงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานเอกชน ระยะเวลาในการหางานอยู่ระหว่าง 1-2 เดือน บัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำร้อยละ 13.93 สาเหตุมาจากหางานทำไม่ได้และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน รายได้ของ

บัณฑิต อยู่ระหว่าง 8,000-8,999 บาท ความพึงพอใจของบัณฑิตด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจในอาจารย์ผู้สอนและบัณฑิตเองสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนเรื่องของหลักสูตรและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตลอดจนจำนวนเจ้าหน้าที่แต่ละศูนย์ บัณฑิตมีความพึงพอใจปานกลาง ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก บัณฑิตมีความพึงพอใจปานกลาง แต่ด้านของความเพียงพอของสถานที่จอดรถ บัณฑิตมีความพึงพอใจน้อย

มาลินี วิกรานต์ และคณะ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปกร ปีการศึกษา 2543 และ 2544 และความพึงพอใจของผู้จ้างงาน ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะมัณฑนศิลป์ หลังจากสำเร็จการศึกษาระยะ 1-2 ปี จะเข้าสู่แหล่งงานร้อยละ 88.9 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน มีระยะเวลาหางานที่ทำอยู่ 1-6 เดือนและสามารถเข้าทำงานได้ตรงกับสายวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาร้อยละ 65.6 ส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชน ช่วงรายได้เริ่มต้นเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาทขึ้นไป สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วยังไม่ได้เข้าทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการศึกษาต่อและต้องการสร้างธุรกิจของตนเอง บัณฑิตยังไม่มีการมีเพียงร้อยละ 1.1 ผลการศึกษาด้านรายวิชาหรือกิจกรรมที่บัณฑิตนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานมากที่สุด ผลการวิจัยด้านผู้จ้างบัณฑิตพบว่า มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ สำหรับความคิดเห็นในเรื่องความรู้ที่หลักสูตรควรจัดให้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา คือ ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ และทักษะที่ควรฝึกให้บัณฑิตเพิ่มเติม

อนุรักษ์ สวายสมศรีกุล และคณะ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545-2546 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษา สาขาศิลปศาสตร ร้อยละ 25.15 สาขาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 11.42 สาขาบริหารธุรกิจร้อยละ 0.55 และร้อยละ 0.24 สำเร็จการศึกษา สาขาครุศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 72.32 มีงานทำและไม่มีการมีงานทำร้อยละ 26.59 ศึกษาต่อร้อยละ 1.09 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่พบปัญหาในการสมัครงานร้อยละ 86.46 ปัญหาการขาดคุณสมบัติเพิ่มเติมเช่น ด้านภาษา คอมพิวเตอร์ ขาดประสบการณ์ ร้อยละ 53.51 รองลงมาคือ อยู่ใกล้ภูมิลำนาร้อยละ 27.55 และหน่วยงานไม่รับผู้สำเร็จการศึกษา ราชภัฏร้อยละ 10.23 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ งานการศึกษาร้อยละ 32.30 งานบริหารการจัดการ ร้อยละ 24.73 รายได้ประจำส่วนใหญ่ร้อยละ 52.65 คือ ระหว่าง 6,000-8,000 บาท ด้านงานที่ทำตรงสาขาที่เรียนมา ร้อยละ 51.22 งานที่ไม่สอดคล้องกับสาขาที่เรียนร้อยละ 24.30 ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอต่อการทำงานร้อยละ 21.01 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพร้อยละ 51.30 นำไปใช้ระดับปานกลาง และด้านความคิดเห็นต้องการมีความรู้เพิ่มเติมด้านภาษาอังกฤษร้อยละ 43.57 และด้านคอมพิวเตอร์ร้อยละ 21.70 เป็นต้น

ประชุมพร รังสิวงศ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 26.32 ปีและ 37.18 ปี ตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชน มีรายได้เฉลี่ย 12,903.68 บาทต่อเดือน ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างานมีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 10.58 ปี ระยะเวลาในการทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ย 18.07 เดือน

ปรเมษฐ์ คีรีเมฆ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2546 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนมากประกอบอาชีพร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ ศึกษาต่อร้อยละ 14.58 ศึกษาต่อและทำงานร้อยละ 4.17 อื่นๆ คือ เข้ารับการเกณฑ์ทหารร้อยละ 4.17 ว่างานร้อยละ 2.08 และศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐมากที่สุดร้อยละ 62.50 รองลงมาคือ ศึกษาต่อในสถาบันเอกชนร้อยละ 37.50 ด้านสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษา ทำงานเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 77.50 ด้านรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษามีรายได้เดือนละ 8,923 บาท ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดร้อยละ 48.15 ผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพสอดคล้องหรือตรงกับวุฒิการศึกษาที่เรียนมา คือ สอดคล้องร้อยละ 81.08 ไม่สอดคล้องร้อยละ 18.92 ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำมากที่สุดอยู่ในระดับเล็กน้อยร้อยละ 50.00 รองลงมาไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการหางานทำร้อยละ 31.58

อุไรวรรณ วิจารณ์กุล (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พ.ศ.2547-2548 ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีงานทำร้อยละ 82.1 บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 46.3 ทำงานอยู่ในบริษัทเอกชน ลักษณะงานที่บัณฑิตทำสูงสุดร้อยละ 32.9 คือ งานบริหารการจัดการ บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานอยู่ในช่วงเดือนละ 6,000-8,000 บาท ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ คือ ความรู้ทางการใช้คำคอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ ปัญหาที่บัณฑิตประสบในการทำงาน คือ ขาดความชำนาญทางด้านภาษา คอมพิวเตอร์ และประสบการณ์ ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ คือ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นตรงกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม คือ บัณฑิตสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม มีความพึงพอใจมากในด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ ขยัน ใฝ่รู้ และอดทนไม่ย่อท้อ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรักเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2549) ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549 เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549 ผลการศึกษาพบว่า 1) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีจำนวนทั้งหมด 3,601 คน 2) จำนวนบัณฑิตที่มาลงทะเบียนรับพระราชทานปริญญาบัตรและนำเข้าฐานข้อมูล สกอ. จำนวนทั้งสิ้น 3,442 คน 3) จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ จำนวน 3,099 คน คิดเป็นร้อยละ 90.03 4) จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 2,251 คน คิดเป็นร้อยละ 72.64 5) จำนวนบัณฑิตที่ไม่มีงานทำ จำนวน 481 คน คิดเป็นร้อยละ 15.52 และ 6) จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ จำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 11.84

สุนิดา กุฏอินทร์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,729 คน จำแนกเป็นบัณฑิตจากวิทยาเขตโชติเวช จำนวน 49 คน วิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 143 คน วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำนวน 1,394 คน และวิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จำนวน 143 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 25 ปี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสมทบ สาขาวิชาการบัญชี และสำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตพณิชยการพระนคร มากที่สุด ส่วนใหญ่มีงานทำ ระยะเวลาการได้งานทำ 1-2 เดือน ประกอบอาชีพประเภทพนักงานบริษัท องค์กร ธุรกิจเอกชน อาชีพที่ทำอยู่ตรงกับสาขาที่เรียนมา รายได้ของบัณฑิตเหมาะสมกับเกณฑ์ รายได้ที่ได้รับอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท งานที่ทำมีความมั่นคงและมีความพึงพอใจต่องานที่ทำ ปัจจัยที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ คือมีความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่มีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมพร้อมก่อนเข้าทำงาน ในการสมัครงานของบัณฑิตส่วนใหญ่พบปัญหาในการสมัครงาน และการนำความรู้ที่ได้จากมหาวิทยาลัยมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่อยู่ในระดับมาก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ศึกษาต่อระดับปริญญาโท เหตุผลสำคัญที่สุดในการศึกษาต่อ คือ ความรู้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้งานทำ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ยังไม่ได้งานทำ คือยังหางานไม่ได้ และบัณฑิตต้องการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครช่วยเหลือนักศึกษา เพื่อให้มีโอกาสหางานทำง่ายขึ้น คือหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงานมาประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเป็นระยะๆ

ความพึงพอใจของบัณฑิตในด้านหลักสูตร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ค่าเฉลี่ยรวมมีระดับความพึงพอใจปานกลาง ส่วนวิทยาเขตโชติเวช ค่าเฉลี่ยรวมมีระดับความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ยรวมในด้านครูผู้สอน ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยรวมด้านการบริการทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมด้านสภาพแวดล้อมของ

อาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง และค่าเฉลี่ยรวมด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ความต้องการของบัณฑิตในด้านหลักสูตร วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตโชติเวช บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการปรับให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจ ปรับให้เรียนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และเพิ่มภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาญี่ปุ่น ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกงาน ควรจัดการฝึกงานให้เป็นภาคบังคับ ต้องได้ฝึกทุกสาขา ทุกหลักสูตร และเพิ่มระยะเวลาการฝึกงานเป็น 3-5 เดือน และปรับเปลี่ยนการทำโครงการเป็นการฝึกงานดีกว่า ด้านครูผู้สอนเพิ่มหรือคัดเลือกครูผู้สอนที่มีความรู้มากกว่านี้ และต้องการให้ครูผู้สอน ปรับปรุงวิธีการสอนให้ละเอียดและเข้าใจมากขึ้น ด้านการบริการทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ ต้องการให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ทุกวิทยาเขต จัดอบรมพัฒนาประสิทธิภาพในการบริการหรือการทำงานของเจ้าหน้าที่ และมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีหน้าตายิ้มแย้ม มีมารยาท พูดจาไพเราะ เต็มใจให้บริการ และเป็นมิตรกับผู้เข้ามาติดต่อทั้งภายในและภายนอก ด้านสภาพแวดล้อมของอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเพิ่มและปรับปรุงห้องเรียนให้ดีกว่าเดิม เปลี่ยนปรับปรุงระบบแสงสว่างและระบบปรับอากาศ เพิ่มเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ สื่อการสอนอื่นๆ เช่น LCD และคอมพิวเตอร์ ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ ต้องการให้มีการขยายให้กว้างกว่าเดิม สรรหาตำรา วารสาร งานวิจัย ที่น่าสนใจ หลากหลายและทันสมัยมากกว่านี้ ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และโสตทัศนูปกรณ์ให้ทันสมัยใหม่ เพิ่มคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นให้เพียงพอแก่นักศึกษา เพิ่มระยะเวลาการบริการตามตารางเรียนของภาคสมทบ เพิ่มการประชาสัมพันธ์หรือประกาศให้ชัดเจนและทั่วถึง

พลทรัพย์ หวังดี (2550) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ และการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติมีการสมัครงาน 5 แห่งขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.6 ภาค กศ.อศ. มีการสมัครงาน 1-2 แห่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.18 ภาค กศ.บป. ไม่ได้สมัครงานเลย เพราะมีงานทำอยู่แล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.29 โปรแกรมวิชาที่มีงานทำมากที่สุดคือ โปรแกรมการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 80.78 รองลงมาคือ โปรแกรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 79.05 โปรแกรมนิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 78.20 โปรแกรมการตลาด คิดเป็นร้อยละ 77.19 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 76.05 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.95 รองลงมาทำงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ คิดเป็นร้อยละ 32.54 และประกอบอาชีพอิสระ/ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.29 ผู้สำเร็จการศึกษาจากโปรแกรมการบัญชีทำงานตรงกับสาขาที่ศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20 รองลงมาคือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 63.14 ส่วนผู้ที่สำเร็จ

การศึกษาไม่ตรงสาขาที่ศึกษามากที่สุด คือ โปรแกรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 54.42 รองลงมาคือ โปรแกรมการตลาด คิดเป็นร้อยละ 43.61

วิชพร เทียบจตุรัส (2551) ได้ศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) มทร.พระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความเป็นไปของเทคโนโลยีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย และศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อเทคโนโลยีบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า 1) เทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2549 ร้อยละ 85 มีงานทำ โดยร้อยละ 71.70 ทำงานในหน่วยงานเอกชน ส่วนใหญ่สามารถได้งานภายในระยะเวลา 6 เดือน ส่วนใหญ่พึงพอใจต่องานที่ทำ และมีแผนที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อเพิ่มเติมความรู้ส่วนที่ขาดและเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน นอกจากนี้เทคโนโลยีบัณฑิตที่ทำงานแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการทำงานในระดับปานกลาง และ 2) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นห้างหุ้นส่วน/บริษัท/บริษัทมหาชน ซึ่งมีขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ และมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยรวม และทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการ怠งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีทางสถิติ (Statistical Method) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

3.1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

3.1.2 การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน มนต์ชัย เทียนทอง. 2549) ผู้วิจัยได้กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่

95% ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 5% และในตาราง Taro Yamane ได้กำหนดไว้ว่า ถ้าประชากรมีจำนวน 1,236 คนขึ้นไป ประชากรกลุ่มนั้นจะมีกลุ่มตัวอย่างประมาณ 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ .05

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2550) เป็นการกำหนดพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการเงิน และสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

3) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยคำนวณสัดส่วนของบัณฑิต จาก 6 สาขา โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

จำนวนตัวอย่างทั้งหมด x จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 ของแต่ละสาขา
จำนวนบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 400 คน

จำนวนประชากร = 1,236 คน

สาขาวิชาการบัญชี

$$= \frac{400 \times 531}{1,236} = 171.84 \text{ เท่ากับ } 172 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการจัดการ

$$= \frac{400 \times 226}{1,236} = 73.14 \text{ เท่ากับ } 73 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการตลาด

$$= \frac{400 \times 182}{1,236} = 58.90 \text{ เท่ากับ } 59 \text{ คน}$$

สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์

$$= \frac{400 \times 232}{1,236} = 75.08 \text{ เท่ากับ } 75 \text{ คน}$$

สาขาวิชาการเงิน

$$= \frac{400 \times 34}{1,236} = 11.00 \text{ เท่ากับ } 11 \text{ คน}$$

สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

$$= \frac{400 \times 31}{1,236} = 10.03 \text{ เท่ากับ } 10 \text{ คน}$$

จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะโดยคิดเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
การบัญชี	531	172
การจัดการ	226	73
การตลาด	182	59
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	232	75
การเงิน	34	11
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	31	10
รวม	1,236	400

4) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549) โดยการส่งแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการการดำเนินงานและลักษณะงานที่

ทำให้กับบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550 จำนวน 400 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ
- ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต
 - ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
 - ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
 - คุณธรรมและจริยธรรม

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย แบบวัดความคิดเห็นปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งคะแนนตามช่วง ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	การแปลความหมาย	
4.21-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง	มาก
2.61-3.40	หมายถึง	ปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง	น้อย
1.00-1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายการวิจัย

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต และเนื้อหาของแบบสอบถาม จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัย

3) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ทดลองใช้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ขอข้อมูลจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากงานทะเบียนและประมวลผล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.4.2 นำแบบสอบถามส่งให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4.3 รวบรวมแบบสอบถามจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยคำนวณหาค่าไค-สแควร์ (Chi-square)

3.6 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.2 การวิเคราะห์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.6.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 400 คน สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลได้ดังนี้

- 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
- 4.2 การทดสอบสมมติฐาน
- 4.3 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.00
เพศ		
ชาย	125	31.25
หญิง	275	68.75
สาขาวิชา		
การบัญชี	172	43.00
การจัดการ	73	18.25
การตลาด	59	14.75
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	75	18.75
การเงิน	11	2.75
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	10	2.50

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.00-2.49	64	16.00
2.50-2.99	117	29.25
3.00-3.49	170	42.50
3.50-3.74	36	9.00
3.75-4.00	13	3.25

จากตารางที่ 4-1 สามารถสรุปผลปัจจัยส่วนบุคคลได้ดังนี้
 เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.75
 สาขาวิชา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จากสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.00
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง
 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 42.50

4.1.2 การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ

การวิเคราะห์การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และ
 ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

ตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชภัฏพระนคร จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.00
สถานภาพการทำงาน		
ทำงานแล้ว	359	89.75
ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ	7	1.75
ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ	29	7.25
กำลังศึกษาต่อ	5	1.25

จากตารางที่ 4-2 พบว่า บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏ
 พระนคร ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 91.50

ตารางที่ 4-3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร จำแนกตามประเภทงานที่ทำ ระยะเวลาการได้งานทำ ลักษณะ
งานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ทำ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รวม	366	100.00
ประเภทงานที่ทำ		
ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	47	11.75
รัฐวิสาหกิจ	17	4.25
พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	276	69.00
พนักงานองค์กรการต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ	1	0.25
ประกอบอาชีพอิสระ	12	3.00
อื่น ๆ	13	3.25
ระยะเวลาการได้งานทำ		
1-4 เดือน	262	65.50
5-8 เดือน	70	17.50
5-8 เดือน	27	6.75
มากกว่า 1 ปี	7	1.75
ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ	337	84.25
ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ	29	7.25
ความพึงพอใจในงานที่ทำ		
พอใจ	324	81.00
ไม่พอใจ	42	10.50

จากตารางที่ 4-3 สรุปผลการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ ได้ดังนี้
ประเภทงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจ
เอกชน คิดเป็นร้อยละ 69.00
ระยะเวลาการได้งานทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 1-4 เดือน คิดเป็น
ร้อยละ 65.50
ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรง
หรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.25

ความพึงพอใจในงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 81.00

4.1.3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

1) วิเคราะห์ผลในภาพรวม

ตารางที่ 4-4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	4.03	0.570	มาก
ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน	3.89	0.600	มาก
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.34	0.629	มากที่สุด
ภาพรวม	4.04	0.531	มาก

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

2) วิเคราะห์ผลเป็นรายด้าน

2.1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ตารางที่ 4-5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของ
บัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้
ความสามารถทางวิชาชีพ

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.83	0.776	มาก
2. มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่และองค์กร	4.01	0.698	มาก
3. มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง	4.02	0.669	มาก
4. มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.04	0.691	มาก
5. มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	3.79	0.779	มาก
6. มีความเข้าใจต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมขององค์กร	3.96	0.707	มาก
7. กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย	3.93	0.720	มาก
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	3.85	0.730	มาก
9. มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานไว้ล่วงหน้า	3.96	0.731	มาก
10. มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.16	0.694	มาก
ภาพรวม	4.03	0.570	มาก

จากตารางที่ 4-5 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย และ 3) มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับได้แก่ 1) มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง 2) สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

2.2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ตารางที่ 4-6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. มีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง	3.92	0.700	มาก
2. มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	4.07	0.701	มาก
3. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี	4.06	0.744	มาก
4. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี	3.11	0.889	ปานกลาง
5. มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย	3.59	0.766	มาก
6. มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	3.98	0.776	มาก
7. มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเทอร์เน็ตกับงานที่ได้รับมอบ	4.13	0.754	มาก
8. มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.714	มาก
9. มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.85	0.739	มาก
10. มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย	3.38	0.850	ปานกลาง
ภาพรวม	3.89	0.600	มาก

จากตารางที่ 4-6 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเทอร์เน็ตกับงานที่ได้รับมอบ 2) มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี 2) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และ 3) มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย

2.3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตารางที่ 4-7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ข้อความ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.30	0.668	มากที่สุด
2. มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน	4.13	0.685	มาก
3. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.28	0.678	มากที่สุด
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	4.31	0.705	มากที่สุด
5. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.48	0.673	มากที่สุด
6. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.39	0.677	มากที่สุด
7. รักษากฎระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	4.11	0.743	มาก
8. สามารถรักษาความลับของหน่วยงาน	4.30	0.708	มากที่สุด
9. สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้เป็นอย่างดี	4.29	0.697	มากที่สุด
10. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.20	0.729	มาก
ภาพรวม	4.34	0.629	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-7 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต 2) มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ส่วนระดับคะแนนน้อยที่สุด 3 อันดับได้แก่ 1) รักษากฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด 2) มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน และ 3) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1) เพศมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

เพศ	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
ชาย	112	8	0.429	.513
หญิง	225	21		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขา

สาขาวิชา	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
การบัญชี	160	9	57.33	.000*
การจัดการ	51	10		
การตลาด	49	3		
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	61	4		
การเงิน	8	2		
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	8	1		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-10 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
2.00-2.49	37	7	3.445	.486
2.50-2.99	94	14		
3.00-3.49	160	5		
3.50-3.74	34	2		
3.75-4.00	12	1		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ความคิดเห็นด้าน ความรู้ความสามารถ ทางวิชาชีพ	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง	ไม่ตรงหรือไม่		
	กับสาขาวิชา	สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	84	6	0.474	.491
มาก	163	13		
ปานกลาง	79	8		
น้อย	11	2		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-11 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพกับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-12 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

ความคิดเห็นด้าน ความรู้ความสามารถ พื้นฐาน	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา	ไม่ตรงหรือไม่ สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	79	5	0.018	.892
มาก	152	11		
ปานกลาง	83	10		
น้อย	23	3		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-12 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3) คุณธรรมและจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นด้าน คุณธรรมและ จริยธรรม	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ		χ^2	P
	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา	ไม่ตรงหรือไม่ สอดคล้องกับสาขาวิชา		
มากที่สุด	149	10	1.868	.172
มาก	120	12		
ปานกลาง	68	7		
น้อย	-	-		
น้อยที่สุด	-	-		
รวม	337	29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-13 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.3 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 ลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 และมีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 81.00 และสรุปผลจำนวนและร้อยละ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-14 จำนวนและร้อยละ การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ ตอบแบบสอบถาม	การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ	
		ได้งานทำ	ตรงหรือสอดคล้อง กับสาขาวิชา
การบัญชี	172	169 (98.26)	160 (94.67)
การจัดการ	73	61 (83.56)	51 (83.61)
การตลาด	59	52 (84.14)	49 (94.23)
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	75	65 (86.67)	61 (93.85)
การเงิน	11	10 (90.91)	8 (80.00)
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	10	9 (90.00)	8 (88.89)
รวม	400	366	337

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

- 5.1 สรุป
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 1,236 คน
 - 1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนด
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

- ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
- ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
- คุณธรรมและจริยธรรม

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1) ขอข้อมูลจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากงานทะเบียนและประมวลผล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2) นำแบบสอบถามส่งให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2550 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.3) รวบรวมแบบสอบถามจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2) การวิเคราะห์การดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.3) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม กับการดำเนินงานและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.1.3 สรุปผลการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ดังนี้

1.1) เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.75

1.2) สาขาวิชา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จากสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.00

1.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 42.50

2) การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ สรุปได้ดังนี้

2.1) สถานภาพการได้งานทำ พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 91.50

2.2) ประเภทงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 69.00

2.3) ระยะเวลาการได้งานทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 1-4 เดือน คิดเป็นร้อยละ 65.50

2.4) ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.25

2.5) ความพึงพอใจในงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 81.00

3) ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.34 ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.03 และ 3.89 ตามลำดับ

4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานแล้ว ร้อยละ 91.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 69.00 การได้งานทำภายใน 1-4 เดือน ร้อยละ 65.50 และลักษณะงานที่ทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 84.25 เมื่อพิจารณาการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ได้งานทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.26 และได้งานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.67 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพลทรัพย์ หวังดี (2550) ที่ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ และการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาโปรแกรมวิชาที่มีงานทำมากที่สุดคือ โปรแกรมการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 80.78 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ทำงานเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.95 และผู้สำเร็จการศึกษาจากโปรแกรมการบัญชีทำงานตรงกับสาขาที่ศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20

5.2.2 ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.04 คิดเป็นร้อยละ 80.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.34 ส่วนความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ที่คะแนน 4.03 และ 3.89 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจต่อบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอยู่ในระดับพอใจ ที่คะแนน 4.08 คิดเป็นร้อยละ 81.60 และในประเด็นหลักของการประเมิน 3 ด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพอใจมากที่สุดที่คะแนน 4.39 ในประเด็นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในขณะที่ความรู้ความสามารถทางวิชาการ และความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับพอใจ ที่คะแนน 3.92 และ 3.91 ตามลำดับ

5.2.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า สาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาขาวิชาการบัญชี เป็นวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งประกอบด้วย วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรี

สาขาวิชาชีพการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาด้านอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ซึ่งแตกต่างจากสาขาวิชาอื่นในคณะบริหารธุรกิจ ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์การดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีความมุ่งมั่นที่จะจบเป็น “บัณฑิตที่มีคุณภาพ” สามารถช่วยเหลือตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้พร้อมๆ กันไป

2) ควรนำผลการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องต่อความต้องการของนายจ้าง และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบการดำเนินงานทำและลักษณะงานที่ทำกับมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสาม

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2549. รายงานการวิเคราะห์ภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นที่ 40 ปีการศึกษา 2549. กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2550. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กীরติ บุญเจือ. 2519. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกษมสันต์ วิลาวรรณ. 2543. รายงานสัมพัทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2549. ความเป็นมาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. [เอกสารออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552 จาก <http://www.bus.rmutp.ac.th>.
- ซัชชัย คุ่มทวีพร. 2541. จริยศาสตร์ทฤษฎีและการวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรม. กรุงเทพฯ : ดำเนินการพิมพ์.
- ซัชพรพร พูอินหลง. 2546. รายงานวิจัยเรื่อง จริยธรรมในการนำเสนอข่าวสารของนักข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไทย / ซัชพรพร พูอินหลง. ปทุมธานี : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์. 2533. ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี. อุดรธานี : งานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. 2539. รายงานการวิจัยสถาบันเรื่องการติดตามผลบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ณรงค์ สมบัติใหม่. 2537. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการ : ศึกษาเฉพาะกรณีนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (ลำพูน). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ดวงพร อ่อนหวาน. 2542. การติดตามผลบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป คณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ปีการศึกษา 2535-เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ.
- ธานี คงเพชร และสนทยา เขมวิรัตน์. 2550. ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ปรเมษฐ์ ศิริเมฆ. 2548. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2546 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
- ประชุมพร รังสิวงศ์. 2547. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) วิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ผดุง พรหมมูล และคณะ. 2545. การติดตามภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกสถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พลทรัพย์ หวังดี. 2550. การสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- มนต์ชัย เทียนทอง. 2549. สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มาลินี วิกรานต์ และคนอื่นๆ. 2546. ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ปีการศึกษา 2543 และ 2544 และความพึงพอใจของผู้จ้างงาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมธาวิ วงศ์ไวยโรจน์. 2545. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม ตามความต้องการของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในเขตกรุงเทพฯ." วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยรรยง ขันนัแข็ง. 2545. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้ประกอบการในจังหวัดร้อยเอ็ด." รายงานการศึกษาปัญหาพิเศษ บธ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วสิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชัยมูล. 2548. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โปรวิชั่น.

- วันดา เทือกขันธ์. 2541. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2534-2539. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิชพร เทียบจตุรัส. 2551. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
(ทล.บ) มทร.พระนคร. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร.
- ศิริวรรณ สมั่นชัย. การสำรวจแนวความสามารถพิเศษ. [เอกสารออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่
29 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 11.35 <http://www.takesa1.go.th/~nitess/wudwaw.doc>
- ลักรินทร์ อยู่ผ่อน. 2543. "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 มหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร อาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550. ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต. [เอกสาร
ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551.
<http://www.job.mua.go.th/codes/index.php?filename=RepJobSatisfaction.php>
- _____. 2551. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สกย.บุกซ์.
- สุชาญ โกติน. 2547. "บัณฑิตที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการ." วารสารสวนดุสิต. ปีที่ 1 ฉบับที่
2 (มกราคม-เมษายน)
- สุนิดา กุญอินทร์. 2550. "การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการ และความพึงพอใจต่อ
 การจัดการศึกษา ของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่ สำเร็จการศึกษา ปี 2549
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร." วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยี
ศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ

- หอมจันทร์ จรรยาเอก. 2545. ภาวะการทำงานของผู้อำนวยการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การนครราชสีมา
ปีการศึกษา 2538- 2543. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อนุรักษ์ สวายนศรีกุล และคณะ. 2547. การติดตามภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับ ปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545-2546. สุรินทร์ : สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- อุไรวรรณ วิจารณ์กุล. 2549. รายงานการวิจัยเรื่องระบบการพัฒนาจิตยวิชัยเพื่อสร้างความ
เข้มแข็งของชุมชนจังหวัดพิษณุโลกและสโขทัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Bloom, Benjamin S. 1976. Human Characteristics and School Learning. New York:
Mc Graw – Hall Book Co.
- Good, Center V. 1973. Dictionary of Education. New York: Mc. Graw-Hill, Inc.

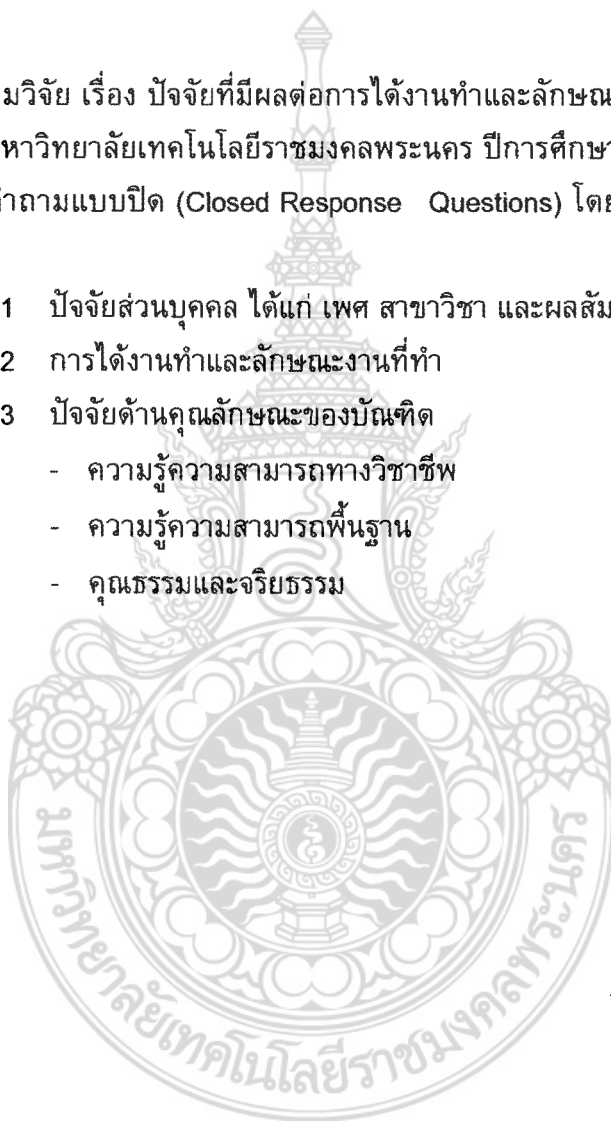

**แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550**

คำชี้แจง

แบบสอบถามวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2550 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดคำถามแบบปิด (Closed Response Questions) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ
- ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต
 - ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
 - ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
 - คุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. สาขาวิชา ☐ การบัญชี ☐ การจัดการ
☐ การตลาด ☐ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์
☐ การเงิน ☐ ภาษาอังกฤษธุรกิจ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ☐ 2.00-2.49 ☐ 2.50-2.99
☐ 3.00-3.49 ☐ 3.50-3.74
☐ 3.75-4.00

ตอนที่ 2 การได้งานทำและลักษณะงานที่ทำ

1. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน
 - ☐ ทำงานแล้ว
 - ☐ ทำงานแล้วและกำลังศึกษา
 - ☐ ยังมีได้ทำงานและมีได้ศึกษาต่อ (ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)
 - ☐ กำลังศึกษาต่อ (ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)
2. ประเภทงานที่ทำ
 - ☐ ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - ☐ รัฐวิสาหกิจ
 - ☐ พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน
 - ☐ พนักงานองค์การการต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ
 - ☐ ประกอบอาชีพอิสระ
 - ☐ อื่นๆ.....
3. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าไร
 - ☐ 1 – 4 เดือน
 - ☐ 5 – 8 เดือน
 - ☐ 9 – 12 เดือน
 - ☐ มากกว่า 1 ปี
4. ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่ท่านได้สำเร็จการศึกษาหรือไม่
 - ☐ ตรง/สอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จ
 - ☐ ไม่ตรง/ไม่สอดคล้อง
5. ความพึงพอใจในงานที่ทำ
 - ☐ พอใจ
 - ☐ ไม่พอใจ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ค่า
คะแนนดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะของบัณฑิต	5	4	3	2	1
1	ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2	มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่และองค์กร					
3	มีความสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง					
4	มีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
5	มีความสนใจติดตามข่าวเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง					
6	มีความเข้าใจต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมขององค์กร					
7	กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
8	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน					
9	มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานไว้อย่างชัดเจน					
10	มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้					
	ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน					
1	มีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง					
2	มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี					
3	มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี					
4	มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี					
5	มีความสามารถในการเขียนรายงานได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย					
6	มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่					
7	มีความสามารถค้นคว้าด้วยอินเตอร์เน็ตกับงานที่รับผิดชอบ					

ข้อ	คุณลักษณะของบัณฑิต	5	4	3	2	1
8	มีความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
9	มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน					
10	มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย					
	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
1	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
2	มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน					
3	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น					
5	มีความซื่อสัตย์สุจริต					
6	มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
7	รักษากฎระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด					
8	สามารถรักษาความลับของหน่วยงาน					
9	สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้เป็นอย่างดี					
10	มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมสิริ ศิริวงศ์พาการ
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn
2. ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กทม. 10300
โทร : 02-282-9101 ต่อ 5109 โทรสาร : 02-281-1842
4. ประวัติการศึกษา:
 - บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา
 - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 - บัณฑิตมหาบัณฑิต (บช.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ประสบการณ์ทำวิจัย/งานวิจัยที่แล้วเสร็จ
 - สภาพการพัฒนาผู้เรียนตามหลักธรรมาภิบาลในระบอบประชาธิปไตยของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549 (หัวหน้า
โครงการวิจัย)
 - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร งบประมาณ
เงินผลประโยชน์ประจำปี 2550 (ผู้ร่วมวิจัย)